

VERSLAG d.d. 8 januari 2020 van de vergadering van de Vakcommissie Bestuur, Economie en Middelen, gehouden in het provinciehuis van Utrecht

Voorzitter: mw.ir. M. de Widt

Aanwezig: mw mr. H. Oosters (cdK), mw. H. Bruins Slot (gedeputeerde), ir. R. van Muilekom (gedeputeerde) en R. Strijk (gedeputeerde); J.J. Bart (GroenLinks), mw. H. Bittich (Denk), mw. A.C. Boelhouwer (GroenLinks), mr. B.M.H. de Brey MBA (VVD), R.G.J. Dercksen (PVV), ing. L.C. van den Dikkenberg (SGP), drs. E.H.R. Dinklo (FvD), mw. F. Demir (Denk), M.J. de Droog, MSc en RA (D66), M.E.J. Eggermont (SP), mw.mr. N.M. Groen MA (GroenLinks), mw. N. de Haan-Mourik (ChristenUnie), mw. W.M.M. Hoek (50PLUS), mw. drs. J.P. d'Hondt (PvdA), mw. H.J. Keller (PvdD), drs. A.H.L. Kocken (VVD), mw. N.A. Krijgsman (PvdA), mw. M.W.J. Maasdam-Hoevers (CDA), drs. J.H. van Oort (ChristenUnie), H.O. Suna (PvdA), mw. T.M.S. Vrieling (GroenLinks), M. Talhaoui (PvdA), W. Ubaghs (PVV), J.C. van Wijk (FvD) en W. Wijntjes (CDA);

Van ambtelijke zijde aanwezig:

Drs. T.J. Dorst (griffier) en mw. G. van Weerd (verslag).

1. OPENING EN ALGEMEEN

1.1 Opening

De voorzitter opent deze commissievergadering en heet alle aanwezigen welkom. Gezien de agenda, lijkt het haar niet nodig de spreektijdenregeling te hanteren.

1.2 Vaststellen agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

1.3 Mededelingen

Gedeputeerde Van Muilekom komt terug op een toezegging die hij in een eerdere commissievergadering heeft gedaan over de voortgang van de organisatieontwikkeling, met name de problemen en verbeterpunten rond de financiële functie, die o.a. door mevrouw d'Hondt en de heer Dercksen werden aangehaald.

Samen met de provinciesecretaris heeft spreker via twee kwartaalpresentaties een en ander toegelicht. Ca. een jaar geleden heeft de vorige provinciesecretaris, de heer H. de Baas, ook een beeld gegeven van de organisatie, waar deze nu staat en waar aan gewerkt moet worden. Al met al geeft dit een diagnose van de organisatie, ook op basis van alle onderzoeken die zijn uitgevoerd. Er zijn problemen benoemd en de komende tijd wordt benut om de problemen aan te pakken. Afsproken is dat PS ieder kwartaal over de voortgang van diverse thema's zal worden geïnformeerd. In de laatste kwartaalpresentatie is ook ingegaan op de verbetermaatregelen met betrekking tot de financiële functie. GS hebben inmiddels vastgesteld hoe de financiële functie moet worden opgepakt. Deze week zullen PS daarover een brief ontvangen en deze brief zal voor de volgende FAC vergadering worden geagendeerd.

De FAC gaf eerder aan dat de FAC moet worden benut voor het bediscussiëren van de versterking van de financiële functie van de provincie Utrecht. Wanneer er iets in het verbeterproces niet goed loopt, dan zullen GS PS daarover zo snel mogelijk actief informeren.

De heer Dercksen vindt het positief dat PS worden bijgepraat over de organisatie, via de FAC en separaat, met name over de financiële functie. Hij heeft geconstateerd dat er grote stappen te nemen zijn. Zijn vraag was hoe het zo ver heeft kunnen komen, zonder dat PS de omvang van de problemen daadwerkelijk

hebben kunnen vaststellen: de problemen werden pas inzichtelijk, toen er geen jaarrekening kon worden vastgesteld.

PS worden geacht het bestuur van deze provincie te controleren maar hebben dat niet kunnen doen. Plotseling werden PS met een enorm probleem geconfronteerd, echter, het ging om een proces dat mogelijk jaren heeft geduurd, maar PS werd nimmer gemeld dat zaken zo uit de hand waren gelopen. Hoe kunnen PS zodanig worden geïnformeerd, dat zij dergelijke knelpunten al in het begin kunnen waarnemen? Dat vraagt om de analyse waar de informatiestroom destijds gestopt is, waardoor PS niet zijn geïnformeerd en dus ook niet konden ingrijpen. Hij heeft deze vraag meerdere malen gesteld maar daarop nog geen antwoord ontvangen.

Gedeputeerde Van Muilekom meent dat in de statenbrief, die hij eerder aanhaalde, expliciet op de financiële functie wordt ingezoomd. Daarin wordt ook benoemd wat er werkelijk aan de hand is en waar aan gewerkt moet gaan worden. Hij stelt voor met die statenbrief in de hand een goede discussie aan te gaan in de FAC. Hij hoort graag welke informatie de PVV nog meer nodig heeft om stappen te kunnen zetten. Hij wil niet blijven hangen in alle analyses en onderzoeken die hebben plaatsgevonden, zij het dat expliciet benoemd moet worden wat moet worden verbeterd. GS willen daar open over zijn en PS daarover zo goed mogelijk te informeren.

De heer Dercksen probeert het nog een keer. Hij heeft geen problemen met de stappen die nu worden gezet, dat gaat de goede kant op. Het gaat er de PVV om hoe het zo ver heeft kunnen komen, zonder dat PS hebben kunnen ingrijpen. Waar stakte de informatie op basis waarvan PS hadden moeten kunnen oordelen dat het erg mis is gegaan. PS hebben dat niet geconstateerd maar de accountant. Waarom hebben PS dat niet kunnen constateren? Dat roept bij hem de vraag op of de gedeputeerde destijds ook niet helemaal was aangehaakt. Ook in die zin moeten de problemen worden erkend, immers, PS moeten in staat worden gesteld het bestuur te controleren. Hij wil een analyse waarom de informatiestroom over een omvangrijk essentieel financieel probleem in dit huis PS nimmer heeft bereikt. Hij vraagt dienaangaande om een notitie met terugblik en een analyse van GS. Overigens heeft de PVV deze vraag al vier keer gesteld.

Gedeputeerde Van Muilekom memoreert dat de statenbrief vooral bedoeld is als antwoord op de vragen die zojuist door de PVV zijn gesteld.

De heer De Droog wil een vraag stellen aan de PVV. In 2017 constateerden PS al dat het niet goed ging met de financiën en vervolgens gingen PS zelf van start met een eigen onderzoek. Dat resulteerde in het rapport mobiliteit en financiën waarin stevige conclusies en aanbevelingen stonden. Dat heeft binnen de organisatie grote gevolgen gehad. Hij vraagt waar de PVV nu specifiek naar op zoek is.

De heer Dercksen beaamt dat in de vorige periode drie partijen in het college, met uitzondering van de VVD, naar veel details op mobiliteit zochten. Dat had wellicht een politieke achtergrond. De vraag is waar PS de problemen heeft gezien, die bij de jaarrekening werden vastgesteld; wanneer is dat naar de commissie gecommuniceerd? Pas toen het leed al geleden was. PS moeten zodanig zijn aangehaakt dat essentiële ontwikkelingen tijdig worden waargenomen, maar dat is niet gebeurd. Wellicht werd de gedeputeerde financiën toen zo overvraagd op mobiliteit, dat daar ook een informatie knelpunt zat. Mogelijk zijn de problemen niet eens aan de toenmalig gedeputeerde gemeld; dat is ook uit andere dossiers gebleken.

De voorzitter stelt voor na te gaan of in de brief van GS, die is toegezegd, het antwoord op de vragen te vinden is. Zo nodig, wordt er bij behandeling van de brief over doorgesproken.

De heer De Brey memoreert dat het rapport van de heer Langelaar volgende week in de FAC wordt besproken. Mogelijk bevat dat ook antwoorden op de vragen van de heer Dercksen. Inmiddels is duidelijk dat ook al voor 2017 jaar na jaar de accountant waarschuwingssignalen heeft afgegeven. De gehele

organisatie, inclusief PS en GS, heeft daar niet goed op geacteerd. Hij stelt voor deze discussie verder in de FAC te voeren.

De voorzitter rondt de behandeling van dit agendapunt af.

1.4 Verslag vakcommissie BEM van 20 november jl.

Het verslag van deze vergadering wordt vastgesteld.

1.5 Rondvraag

De heer De Droog memoreert dat PS op 26 september 2019 van GS een analyse van de miljoenennota en rijksbegroting ontving. D66 is benieuwd wat de follow up is van deze analyse. Hoe geeft de provincie invulling aan de kansen/bedreigingen? De analyse laat relevante passages zien, maar geen concrete actiepunten. Heeft de provincie een verzilveringsstrategie voor de kansen die zich voordoen? Hoe is deze inzet als het gaat om de plannen van de nieuwe EU commissie?

Gedeputeerde Bruins Slot antwoordt dat gedeputeerde Strijk en zij deze vraag gesplitst zullen beantwoorden. Zij neemt het nationale deel voor haar rekening en gedeputeerde Strijk het Europese deel.

De analyse van de miljoenennota is voor de provincie een belangrijk instrument voor lobbyactiviteiten. Er wordt landelijk door het IPO gelobbyd als het gaat over de provincie overschrijdende taken. De provincie Utrecht heeft een actieve lobby ten aanzien van U-Ned, de woondeal, het MKB en de regiodeal. Daarnaast komen er in 2021 weer landelijke verkiezingen. Met het oog daarop zal worden bezien wat uit deze provincie een aanbod kan zijn. Het is van belang PS voor de zomer van 2020 te betrekken bij het opzetten van het aanbod.

Gedeputeerde Strijk memoreert dat er onlangs een nieuwe Europese Commissie is aangetreden. Het wachten is op de concretisering van de plannen. GS hebben PS daarover geïnformeerd via een statenbrief die in de informatieve commissie BEM aan de orde zal komen. Utrecht verwacht dat er rond de greendeal en de digitalisering de nodige kansen zijn. Dat loopt samen op met de Europese strategie van Utrecht. Voor de zomer zullen PS daarover ter vaststelling een notitie ontvangen.

De heer De Droog vraagt of hij de lobby moet beschouwen als acquisitie: werkt dat ook als een soort sturing?

Gedeputeerde Bruins Slot verwijst naar de nota over de lobbystrategie public affairs 2017-2021 van de provincie Utrecht, waarin een prioritering wordt aangegeven. Dat is het kader voor de lobby activiteiten. In de afgelopen periode was U-ned de belangrijkste lobby activiteit.

De heer Dercksen memoreert de door PS aangenomen motie waarin stond dat de provincie zoveel mogelijk geld uit Brussel moet halen. Is het college daarmee bekend en wordt daarnaar gehandeld?

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat hij de Utrechtse lobby niet wil formuleren als een doel om zoveel mogelijk geld uit Brussel te halen. GS weten dat er aanknopingspunten zitten in het Utrechtse beleid om invloed uit te oefenen op het Europese beleid en na te gaan welke subsidiestromen kunnen worden verkregen. Daar zal gericht op worden ingezet. Twee belangrijke speerpunten van de Europese commissie zijn de green deal en de digitalisering.

De heer Bart merkt op dat van 3 - 7 februari a.s. de landelijke week van de circulaire economie plaatsvindt. GroenLinks is benieuwd welke activiteiten de provincie Utrecht die week gaat ondernemen op het gebied van de circulaire economie. Er is bv. een tour van Rijkswaterstaat aangekondigd. Neemt de provincie Utrecht daaraan deel? Hoe zit het met het aanbestedingsbeleid van de provincie? Er staan daarover mooie ambities in het coalitieakkoord. Het is ook mooi dat de circulaire economie een hoofdthema is van de REA. GroenLinks hoort daar graag meer informatie over.

Gedeputeerde Strijk deelt mede dat de provincie Utrecht in het kader van de landelijke week van de circulaire economie zelf geen activiteiten inplant. RWS heeft de provincie daarover ook niet benaderd. In het aanbestedingsbeleid van de provincie Utrecht worden kleine stappen gemaakt. Op 14 november jl. werd er een aanbesteding gesloten rondom circulair meubilair. Dat is een kleine stap maar de provincie heeft grotere ambities over inkoop en aanbesteding en dat zal in het beleid worden verwerkt, dat door PS zal worden vastgesteld. Nog voor de zomer zullen PS daarover een voorstel ontvangen. De heer Bart merkt op dat GroenLinks de informatie afwacht.

1.6 Termijnagenda versie 19 december en lijst moties

De heer Kocken constateert dat de planning voor de financiële stukken in deze termijnagenda is opgenomen. Hij memoreert dat het coalitieakkoord vele plannen bevatte waarover PS een oordeel moesten uitspreken. Echter, de termijnagenda is voor de komende maanden inhoudelijk leeg. Wanneer wordt deze gevuld? Hij memoreert ook een toezegging met betrekking tot cultuur in de vorige termijnagenda over o.a. de geboortepapieren van de Nederlandse staat, maar deze is verdwenen. De voorzitter gaat dit na: inderdaad behoort dat concrete punt in de termijnagenda BEM thuis.

Gedeputeerde Strijk beaamt dat er zeker stukken in de termijnagenda thuishoren, die moeten in de planning worden opgenomen. Hij zal ervoor zorgen dat de termijnagenda BEM voor de volgende vergadering gevuld zal zijn.

1.7 Insprekers over het onderwerp Democratie

De voorzitter geeft de insprekers het woord over het onderwerp democratie. De commissie zal gelegenheid krijgen om vragen aan de insprekers te stellen.

De heer S. Hania heeft een inspraaknotitie opgesteld, die hij voorleest. Deze notitie wordt als bijlage aan dit verslag toegevoegd. Korthedshalve zij daarnaar verwezen.

De voorzitter geeft de commissie gelegenheid vragen te stellen aan de inspreker.

Mevrouw Bittich vindt het een goede zaak dat er wordt ingesproken over democratie. De heer Hania gaf aan dat de provincie zich erg afhoudend tegenover hem opstelt. Zij benadrukt dat de heer Hania het recht heeft om te spreken en het is goed daarnaar te luisteren.

De heer Hania bevreemdt het dat er in het provinciehuis geruchten gaan dat hij schijnbaar iets verkeerd doet, terwijl hij van mening is dat wat hij doet juist heel erg noodzakelijk is om vernieuwing te creëren. Hij heeft vandaag ook ingesproken in de gemeenteraad van Amsterdam en dat leverde een verrassend gesprek op. Hij spreekt ook in in Veenendaal en in Gelderland. Het is heel interessant om te ontdekken wat de verschillen zijn. Hij wil daar ook een boek over schrijven.

De voorzitter dankt de heer Hania voor zijn bijdrage.

Mevrouw M. Sparla spreekt in aan de hand van sheets die op de schermen worden getoond. Zij houdt daarover een presentatie. De sheets zijn reeds toegezonden naar de commissie en korthedshalve zij daarnaar verwezen.

De voorzitter geeft de commissie gelegenheid vragen te stellen aan de inspreker.

De heer De Brey memoreert dat hij zich destijds heeft beziggehouden met een initiatiefvoorstel in de Tweede Kamer over constitutionele toetsing, maar dat is al weer 20 jaar geleden. Het voorstel is uiteindelijk doorgepakt door de dames Van Tongeren en Halsema. Hij meent dat het initiatiefvoorstel is ingetrokken. Zijn vraag is wat de urgentie hiervan is, in relatie tot de provincie Utrecht. Met enige regelmaat worden er verordeningen en wet- en regelgevingen vastgesteld. Welke regels in deze provincie zijn naar het oordeel van mevrouw Sparla in strijd met de Grondwet?

Mevrouw Sparla memoreert dat het Halsema wetsvoorstel in 2010 werd ingediend. Maar in 2010 werd ook het Constitutioneel Hof in Sint Maarten ingesteld. Nederlandse rechters worden daar ingevlogen. Zij vindt dat een hele rare mengeling van zaken. Spreekster werd vervolgens met artikel 120 geconfronteerd omdat zij zichzelf verkiesbaar had gesteld bij de PS van Noord-Holland. Zij liep tegen knelpunten aan die zij wilde adresseren, maar kon deze niet kwijt. Vervolgens werd zij op artikel 120 gewezen. Daar is een lange reis uit ontstaan en zij nodigt de PS leden uit die reis ook te gaan maken en samen met haar op te trekken. Spreekster heeft gesproken met de dames Halsema en Van Tongeren en de heer Van Taverne. Zijn opdracht was het wetsvoorstel te laten doodbloeden.

Het gaat hier om een complex vraagstuk. Kijkend naar de grote lijn, stelt zij een vraag over de infrastructurele toetsing. Hoe gaat dat in Utrecht in zijn werk?

De voorzitter stelt voor dat mevrouw Sparla en de heer De Brey daarover verder praten, maar dan buiten deze vergadering om. Zij acht de heer De Brey heel goed in staat om de rest van de commissie hier verder in mee te nemen, als hij daartoe aanleiding ziet.

Zij dankt de insprekerster voor haar bijdrage.

De heer H. van Garderen leest aan de hand van sheets, die op de schermen worden geprojecteerd, zijn inspraakreactie voor. De sheets zijn inmiddels toegevoegd aan het informatiesysteem van PS. Kortheidshalve zij daarnaar verwezen.

De voorzitter constateert dat de commissie geen vragen heeft aan de heer Van Garderen. Zij dankt de heer Van Garderen voor zijn bijdrage.

2.1 Statenvoorstel festivalbeleid 2021-2024

Mevrouw Vrieling laat weten dat GroenLinks positief staat tegenover dit statenvoorstel waarin inclusie is terug te vinden alsmede regionale spreiding. Wel is het de vraag hoe de provincie omgaat met duurzaamheid, als het bv. gaat om plastic bekertjes of energiegebruik.

Mevrouw Maasdam deelt mede dat het CDA vragen heeft over de uitwerking van de opgave ten aanzien van het verdiepen en verbreden, in combinatie met het doel van het beleid, nl. door middel van de ondersteuning van culturele festivals met een artistieke missie en visie een bijdrage leveren aan de kwaliteit van de sociale leefomgeving. Het CDA is verheugd over het verbredingsaspect. Zij leest dat er veelbelovende ontwikkelingen in de regio zijn bij middelgrote en kleinere gemeenten. Zij begrijpt niet waarom er expliciet niet is gekozen voor regionale verbreding, omdat dit zou leiden, volgens het voorstel, tot een geforceerd aanbod dat kwalitatief onvoldoende is en waar geen vraag naar is.

Hoe verhoudt dit zich tot elkaar?

Ook is de vraag wat de artistieke missie en visie is waar aan getoetst wordt. Wat impliceert die maatlat? Zij kent festivals in de regio, zoals het Leerdams Zomerfestival, de Rijnweek in Rhenen, Views Outdoor in Veenendaal voor jongeren, die in het beleid kunnen passen. Zij denkt ook aan een Visserij dag in Bunschoten/Spakenburg met varend erfgoed. Zij hoort dat er ook in Vianen varend erfgoed is. In het voorstel staat dat het mooi is dat er nu meer festivals in kerken en forten worden gehouden.

Er wordt gesignaleerd dat er structurele tekorten zijn, al voorafgaand aan 2012. Ook wordt gesignaleerd dat het fonds FPK zich vooral op topfestivals gaat richten in Nederland, als er sprake is van support vanuit provincies en gemeenten. Haakt de provincie Utrecht daar specifiek op in en wordt om die reden de verbreding losgelaten?

In het stuk wordt naar een verordening verwezen: is dat een bestaande verordening of moet deze nog worden vastgesteld?

De heer V.d. Dikkenberg citeert graag burgemeester Halsema die tot het inzicht kwam dat de arrogantie en decadentie van Amsterdam ervoor zorgde dat de stad begon los te weken van het land. Dat ziet hij in dit voorstel terug, als het gaat om het verschil dat tussen stad en land wordt gemaakt. Hij las dat PS

vragen over de spreiding van festivals had, en dat daaraan tegemoet wordt gekomen door de intensivering van het beleid voor een flink deel op regionale verbreding te richten. Echter, iets verder leest hij: "Er is overwogen om de intensivering van het beleid grotendeels voor de regionale verbreding in te zetten. Hiervoor is niet gekozen want dan zou er een geforceerd aanbod gecreëerd worden." Volgens hem bevat dit voorstel grote tegenstrijdigheden. Wat is de strekking en welke lijn kiezen GS nu eigenlijk? Inhoudelijk heeft de SGP kennis genomen van de festivalnota. Dat lijkt op stadsbranding. Wanneer iemand groot wil zijn door de schaalsprong, dan moet hij daarvan ook de lasten dragen. De SGP vindt niet dat de provincie Utrecht aan stadsbranding moet gaan doen. De lijst met festivals bevat interessante festivals, bv. oude muziek, maar er zijn ook festivals met een inhoudelijke agenda of missie, waar de SGP afstand van neemt. Derhalve zal de SGP in PS tegen dit voorstel stemmen.

Mevrouw Keller leest in de nota dat het gaat om kwaliteit en niet om kwantiteit. De PvdD vraagt of er nog wel ruimte is voor kleinere festivals. In de afgelopen periode is er sterk gesneden in de kleinere festivals en ging de aandacht uit naar de grotere internationale festivals met allure. Kan de gedeputeerde haar geruststellen op dat punt? De indruk bestaat dat het beleid van de afgelopen jaren wordt voortgezet. Zij verwijst in deze naar de woorden van de SGP over de regionale verbreding die toch niet plaatsvindt, gezien een geforceerd aanbod.

Het CDA stelde een vraag over de visserijdagen in Bunschoten. Hoewel de PvdD daar niet echt voorstander van is, begrijpt zij wel dat er in de verschillende gemeenten in de provincie veel te doen is op dit gebied. Daar moet voldoende aandacht voor zijn.

De heer Dinklo deelt mede dat FvD met belangstelling heeft kennisgenomen van deze nota. Zorgen heeft zijn fractie over de regionale spreiding, die in feite in dit voorstel wordt teruggetrokken. Er staat dat er regionale spreiding komt met activiteiten en festivals op erfgoedlocaties. Dat spreekt FvD zeer aan. Echter, de nota gaat daar niet ver genoeg in. Er wordt lippendienst aan bewezen maar hij wil van de gedeputeerde concrete acties horen. Er staat dat festivals worden uitgedaagd om regionale ambities te formuleren. FvD stelt voor al het extra geld, dat vanaf 2021 wordt vrijgemaakt, te besteden aan het op erfgoedlocaties houden van activiteiten en festivals. Als regionale spreiding zo belangrijk is, dan moet dat concreet handen en voeten krijgen bv. door daar een budget aan te verbinden. Richting festivals kan worden gesteld dat ze alleen maar financiering krijgen, mits er ook regionaal wordt geprogrammeerd. FvD is niet bang dat er aanbod wordt gecreëerd waar geen vraag naar is, wanneer er op de prachtige erfgoedlocaties wordt geprogrammeerd. De vraag zal veel groter worden dan het aanbod. FvD is geen voorstander van het toevoegen van culturele diversiteit en inclusie: dat is totaal niet nodig. Festivals moeten er door hun kwalitatief hoogstaand aanbod voor zorgen dat mensen zelf de keuze kunnen maken: daar hoeft geen specifiek beleid voor te worden gemaakt.

Mevrouw Bittich begrijpt van de heer Dinklo dat de kwaliteit van festivals leidend moet zijn en dat er geen diversiteit en inclusief beleid nodig is. Impliceert de heer Dinklo dat diverser en inclusiever festivalbeleid per definitie van lager kwalitatief niveau is?

De heer Dinklo antwoordt dat mevrouw Bittich dit verkeerd heeft begrepen. Er moeten kwalitatief goede festivals worden georganiseerd. Daar gaat het FvD om.

Mevrouw Bittich onderschrijft dat geheel maar waarom sluit FvD festivals, die inclusie en diversiteit meenemen, bij voorbaat uit?

De heer Dinklo stelt als tegenvraag wat Denk precies bedoelt met diversiteit en inclusiviteit in festivalbeleid.

De voorzitter krijgt de indruk dat mevrouw Bittich en de heer Dinklo langs elkaar heen praten.

Op verzoek van mevrouw Bittich legt de heer Dinklo nogmaals uit wat hij bedoelde. De code diversiteit en inclusiviteit moet worden toegepast op festivals, volgens voorliggend voorstel. FvD is het daarmee niet eens, festivals hoeven zich daar niet aan te committeren. Het gaat erom dat een festival kwalitatief van hoogstaand niveau is met een nationaal en internationaal karakter. Daar moeten festivals zich op

concentreren. Ieder mag zijn eigen keuze maken om wel of niet naar een festival te gaan. Er hoeft geen specifiek beleid te worden gemaakt om bepaalde groepen wel of niet naar een festival toe te trekken.

Mevrouw De Haan leest in de nota dat het doel van het nieuwe festivalbeleid is om een aantrekkelijke stad en regio te zijn voor inwoners en toeristen. Dit beleid geeft daar een mooie impuls aan en is ook een podium voor talentontwikkeling. Zij refereert aan de SGP dat er in de volle breedte aandacht moet zijn voor alle inwoners en alle toeristen. De ChristenUnie maakt geen onderscheid, door principieel niet achter bepaalde festivals te kunnen staan. Zo ver wil haar fractie niet gaan.

Zij leest in de begroting dat festivals extra financiële steun krijgen en dat in de looptijd van de festivals er een evenredige verdeling van de provincie komt. In het coalitieakkoord wordt dat nog eens benadrukt, nl. de structuur versterken en meer festivals ondersteunen, ook buiten Utrecht en Amersfoort. Deze nota roept in die zin iets ambivalent op. Welke richting stellen GS nu voor met betrekking tot de regionale spreiding? De ChristenUnie is van oordeel dat er meer aandacht moet komen voor de regionale spreiding. Positief is de vierjarige subsidie die bestaanszekerheid en comfort geven aan festivals. Ook de ondersteuning van het Utrechts festival overleg is een goede zaak, met name voor data verzameling en kennisdeling.

In deze nieuwe nota mist haar fractie een evaluatie van het achterliggende festivalbeleid. In de begroting staat een indicator dat de provincie van 11 naar 15 festivals gaat, wat betreft ondersteuning. Echter, er moet ook in kwaliteit worden geïnvesteerd. Dat betekent dat er ook voor kwaliteit een indicator moet worden ontwikkeld.

Bedenkingen heeft de ChristenUnie bij de regionale spreiding. Zij is geschrokken van de bedragen van de 11 festivals. Voorheen was het bedrag € 785.000. Daarvan is € 745.000 voor de festivals in de stad Utrecht en slechts € 40.000 voor festivals buiten Utrecht. Zij vindt dat schokkend. De vraag is of er in de subsidieverordening schotten kunnen worden gemaakt. Zij constateert voorts dat PS geen inzicht hebben in de overheidsbijdragen van gemeenten, rijk en provincie aan de verschillende festivals. Ze zou een overzicht willen zien van het geheel aan overheidsbijdragen voor de verschillende festivals waarna bezien kan worden wat een evenredige verdeelsleutel is in de bijdrage van de provincie Utrecht.

De heer Dinklo begrijpt dat de ChristenUnie evenals FvD zorgen heeft over de verdeling van de festivalgelden. Steunt de ChristenUnie een voorstel om extra geld beschikbaar te stellen aan de regio's?

Mevrouw De Haan vindt dat een te simplistische benadering, vooral omdat er nu te weinig informatie voorhanden is. De vraag is bv. in hoeverre festivals echt afhankelijk zijn van een provinciale subsidie. Zij wil met andere fracties graag nadenken over bepaalde schotten tussen regionale festivals en stadse festivals. Zij wijst erop dat de stad Utrecht een grote bijdrage uit het gemeentefonds ontvangt en tevens centrumgemeente is, waardoor de stad op heel veel overheidsmiddelen kan rekenen.

De investering in kwaliteit moet scherper voor het voetlicht komen. Dat blijkt nu onvoldoende uit het voorstel.

Er wordt voor festivals vierjarig geld vastgelegd. Er zijn ook festivals in een opstartfase. De ChristenUnie wil, los van een vierjarige bijdrage, een ontwikkelbudget beschikbaar stellen zodat festivals in de aanloop naar een volwaardig festival een soort investeringssubsidie kunnen ontvangen.

Mevrouw d'Hondt laat weten dat de PvdA positief is over voorliggend voorstel, althans over een impuls voor de festivalsector in deze zin. In huiselijke kring klaagt zij wel eens over de festivalisering van de stad Utrecht omdat er bijna ieder weekend speciaal bier festivals of foodtruck festivals worden georganiseerd. Het lijkt erop dat mensen zich niet meer durven te vervelen op zondagmiddag en dat er allemaal entertainment moet worden verzonnen. In deze nota gaat het overigens niet om dergelijke festivals maar om culturele evenementen, met een artistiek en zakelijk topniveau die bijdragen aan een inclusieve en participatieve samenleving. De PvdA is de partij van de verheffing, dus haar fractie staat daar geheel achter.

De PvdA is minder enthousiast over de doelstelling om het internationaal toerisme te bevorderen. Naast festivalisering, lijdt de hoofdstad van deze provincie ook aan rolkofferisering. Dat laatste moet juist meer worden ontmoedigd.

Ze is blij dat het festivalbeleid wordt uitgebreid met initiatieven met een meer regionaal karakter, immers, verheffing is voor iedereen uit de gehele provincie. Zij staat wel achter de keuze om dat niet geforceerd te doen. Er zijn bv. vragen te stellen over de infrastructuur en de belasting van een omgeving. Soms zijn grote steden beter geëquipeerd voor festivals dan kleinere dorpen.

Verheugd is zij over het bestaan van het UFO, het Utrechts Festival Overleg. Artistiek en zakelijk talent gaan niet noodzakelijkerwijs hand in hand. Dit is een mooi platform om kleinere festivals tot bloei te laten komen en mensen in de culturele sector met elkaar te laten samenwerken. Gaat de provincie dit UFO ondersteunen en zo ja, hoe gaat dat in zijn werk?

De heer Dercksen heeft zeer veel vragen over dit voorstel. De zin "festivals hebben een ontsluitende rol" is hem onduidelijk. Wat wordt daarmee bedoeld? In de nota staat dat cultuur inmiddels zichtbaarder wordt, het maakt de omgeving aantrekkelijker, heeft een positief effect op de samenleving, de waardering daarvoor stijgt, veel mensen van buiten de stad Utrecht gaan naar de festivals e.d. Dat alles zou terug te vinden moeten zijn in de tussenevaluatie, echter, daar heeft hij niets over kunnen terugvinden. Dat roept de vraag op waar dit alles op is gebaseerd. Voorts is het onduidelijk wat er precies moet worden vastgesteld. De festivals zijn niet vast omljnd en wie stelt vast of de artistieke kwaliteit van de festivals voldoet? Immers, kwaliteit van artisticeit is behoorlijk arbitrair. Hij kan zich bv. voorstellen dat GroenLinks een ander beleving heeft van kwaliteit dan een andere fractie. Wie bepaalt de kwaliteit in festival land? GS willen geen regionale verbreding, omdat er dan een geforceerd aanbod zou gaan ontstaan. Wanneer er subsidie wordt gegeven, ontstaat er per definitie een geforceerd aanbod, anders had er geen subsidie behoeven te worden aangeboden. Waarom willen GS de festivals vooral beperken tot de stad Utrecht, en in veel mindere mate tot Amersfoort?

De Telegraaf kopte op basis van dit stuk "meer mikken op buitenlanders", in dit geval toeristen uit het buitenland. De PVV vindt dat vreemd, omdat er partijen in het college zitten die iedere vorm van reizen van de hand wijzen. De CO2 uitstoot zal enorm gaan stijgen door de vele buitenlandse toeristen die Utrecht gaan bezoeken.

Spreker heeft burgemeesters in het land horen klagen over drugsgebruik op festivals. Bij het bevrijdingsfestival speelt ook drugsproblematiek, maar daar wordt in deze nota met geen woord over gerept. Hoe kijken GS daar tegenaan?

Spreker toont vervolgens het logo van het UFO en dat lijkt erg op de vlag van de anarchisten/communisten. Dat kan toeval zijn en daar laat hij zich graag van overtuigen. Wanneer doelbewust voor die vlag is gekozen, maakt hij zich wel ernstige zorgen.

Mevrouw Bittich deelt mede dat ook Denk behoefte heeft aan een evaluatie van het festivalbeleid in voorgaande jaren, met name over diversiteit, breedtecultuur en inclusiviteit. Zij heeft gekeken naar de festivals die voorheen werden gesubsidieerd en zij meent dat er van het verleden veel kan worden geleerd. Belangrijk is het dat de verbeterpunten inzichtelijk zijn. Bij inclusie denkt zij ook aan betaalbaarheid van festivals. Een goede balans is nodig tussen gratis festivals en festivals met een entreprijs. Ook denkt zij bij inclusie aan regiospreiding. Denk heeft vraagtekens bij de tekst in het voorstel over een zgn. geforceerd aanbod. Waar wordt die conclusie op gebaseerd? De festivals in de regio's zullen er waarschijnlijk anders gaan uitzien, bv. kleiner van omvang en gebaseerd op een thema, passend bij de interesse van een gemeenschap.

De heer Eggermont vraagt zich af wat er provinciaal is aan het nieuw ingezette festival beleid. De provincie had ook € 1,3 miljoen kunnen overmaken aan de gemeenten Utrecht en Amersfoort met de mededeling daar iets leuks mee te doen. Hij begrijpt dan ook niet waarom er fracties zijn die dit een mooi plan vinden. Blij was hij met de opmerking van mevrouw d'Hondt over de festivalisering van de stad Utrecht. Ook de SP signaleert overlast door festivals en het vastzetten van de openbare ruimte met vaak schade tot gevolg. Dat is een reden waarom de provincie duidelijker moet inzetten op regionale spreiding. Wanneer de provincie een bedrag wil vrijmaken voor het festivalbeleid, dan moet de keuze ook een probleemoplossend vermogen hebben of stimulerend werken.

Geconstateerd wordt dat er al acht jaar lang sprake is van onderbetaling in festivalland. Nu is er een subsidievoorwaarde met een fair practice code. In de tekst staat dat dit “mogelijk leidt tot hogere loonkosten.” De SP vindt het woord “mogelijk” hier niet op zijn plaats: wil men van onderbetaling af, dan moeten er hogere loonkosten tot stand komen. Die voorwaarde moet simpelweg worden gesteld, zodat er niet wordt onderbetaald, en zeker niet in de laagste functies.

Een eigen provinciale rol is mogelijk als het gaat om vrije toegankelijkheid van festivals, passend bij de ontsluitende rol naar relevante nieuwe publieksgroepen. De prijs van een kaartje is voor veel mensen een drempel. De SP vraagt of GS daarvoor een beoordelingscriterium kunnen opstellen.

Mevrouw Hoek heeft bij dit thema eerder al eens gevraagd hoe er op meerjarenaanvragen wordt gecontroleerd, bv. na het eerste, tweede of derde jaar. Wordt dat geëvalueerd? Het risico van meerjaren subsidie is dat de ontvanger dat als een vanzelfsprekendheid gaat ervaren. In de tekst staat “Aangezien de te ondersteunen festivals, die relatief veel geluid produceren, zich over het algemeen binnen afspelen, zal de overlast voor de omgeving te verwaarlozen zijn.” Daar zet zij een groot vraagteken bij. Heel veel festivals worden buiten gehouden en gaan met veel lawaai gepaard.

De vraag is inderdaad wie de kwaliteit van festivals bepaalt. Oude muziek trekt een bepaald selectief publiek maar er kan ook een groot fanfare festival worden gehouden, dat voor een ander groot publiek aantrekkelijk is. Zij verwijst ook naar het trekkertrek festival. In het gebied waar dat wordt gehouden, heeft dat een grote impact en is dat festival voor de gemeenschap erg belangrijk. Vroeger werden er drie dagen kermissen gehouden, en dat ging ook met muziek gepaard. Streekgebonden, plaatsgebonden en buurtschap gebonden festivals zijn belangrijk voor de gemeenschappen waar ze worden gehouden. Ook nieuwe initiatieven verdienen aandacht. Zij wijst erop dat het beroemde Prinsengrachtconcert destijds is begonnen met 10 bootjes. Elders ontwikkelen zich soortgelijke initiatieven en dat vraagt om een startsubsidie. Ook memoreert zij het Jazz festival in Amersfoort dat op 1 pleintje begon, maar in de jaren daarna breidde dat zich dat tot de hele stad uit.

Het festivalaanbod is groot en divers en dat kan niet in één vakje worden gestopt. PS zijn er voor de gehele provincie Utrecht, dus ook voor Veenendaal of Mijdrecht en niet alleen voor Utrecht en Amersfoort.

De heer Eggermont kan zich voorstellen dat de inwoners van de stad Utrecht wellicht minder festivals wensen.

Mevrouw Hoek kan zich dat ook voorstellen. Inwoners van Utrecht vinden soms de kleinschalige festivals in regiogemeenten leuk, terwijl inwoners uit kleine gemeenten wel eens naar grote festivals willen gaan.

Mevrouw d'Hondt wijst erop dat het kleine gemeenten niet verboden wordt om subsidie aan te vragen voor festivals. Die suggestie wordt in de reacties van andere fracties ten onrechte gewekt. De provincie bepaalt niet waar festivals worden georganiseerd. Is er behoefte aan een festival, dan is daar extra geld voor gereserveerd.

De heer Dinklo meent dat de voorwaarden dusdanig zijn geformuleerd, dat festivals alleen in de grote stad kunnen plaatsvinden. Kleine gemeenten kunnen wel subsidie aanvragen, maar kunnen niet aan de voorwaarden voldoen.

Mevrouw d'Hondt vraagt dienaangaande om een reactie van de gedeputeerde. H.i. is het beleid juist bevorderend voor het organiseren van festivals in de regio, echter, dan kan niet worden afgedwongen.

De heer Kocken heeft een aantal vragen:

Deze nota riep verwondering bij hem op. Daarover wil hij vragen stellen aan de ChristenUnie, CDA, GroenLinks, D66 en de PvdA. In het coalitieakkoord werden extra middelen uitgetrokken voor de festivals, maar dat werd nog onvoldoende onderbouwd. Hij hoopte die onderbouwing in deze nota te vinden. Is de provincie de afgelopen jaren tekort gekomen als het gaat om de festivals en wat moet er worden gecorrigeerd? De onderbouwing kan ook zijn dat er nieuwe ontwikkelingen zijn waarvoor dat extra bedrag nodig is. De VVD vraagt de coalitiepartijen naar de onderbouwing van dat bedrag.

- Op pag. 6 staat dat er vooral wordt ingezet op het behoud en versterken van de kwaliteit van de festivals en minder op uitbreiding van het aantal. Wat gebeurt er met festivals, die onderbetalen en financiële problemen hebben, terwijl ze internationale topkwaliteit bieden en eraan bijdragen om Utrecht als aantrekkelijke regio te positioneren? Kan een dergelijk festival op ondersteuning van de provincie rekenen?
- Het is ook gebeurd dat de provincie extra geld uitgaf aan festivals terwijl die festivals met een zekere regelmaat dreigden naar een andere provincie te gaan. Wordt daar nu eens paal en perk aan gesteld? De voorwaarde kan worden gesteld dat subsidie moet worden terugbetaald, wanneer binnen een x aantal jaren, na subsidieverlening, het festival alsnog vertrekt.
- Er worden landelijke codes en normeringen genoemd, bv. op het gebied van diversiteit en governance. Er zijn ook andere landelijke normeringen die niet worden genoemd. Dat wekt de indruk dat ze niet gevolgd hoeven te worden. Waar is die selectiviteit op gebaseerd?
- Festivals kunnen een rol spelen in gebiedsontwikkeling, zo wordt gesteld. De VVD deelt de opvatting dat ook in het kader van regionale spreiding meer naar de erfgoedlocaties moet worden gekeken. Wanneer een festival wordt gesubsidieerd om bij te dragen aan gebiedsontwikkeling, maakt de provincie vervolgens die ontwikkeling van dat gebied ook mogelijk? Of wordt een gebied eerst aantrekkelijk gemaakt en worden ontwikkelingen vervolgens in het ruimtelijk beleid van de provincie onmogelijk gemaakt?
- Er worden diverse maatschappelijke effecten van festivals benoemd, maar de VVD mist het economisch effect als het gaat om de bekendheid van de provincie Utrecht, de aantrekkelijkheid als vestigingsplaats bv. voor bedrijven en wonen en werken. Waarom wordt dat niet in deze nota weergegeven?

Mevrouw De Haan hoorde dat de heer Kocken sprak over vertrekkende festivals naar andere provincies. Dan stopt de subsidierelatie toch op dat moment?

De heer Kocken meent dat het moet gaan om een duurzaam festivalbeleid in de provincie, nl. dat festivals hier blijven en betrokken partners zijn.

Gedeputeerde Van Muilekom begrijpt dat de commissie herkent dat er aandacht moet zijn voor festivals, breder dan alleen in de grote steden. De provincie wil alle festivals een kans geven. Als voorbeeld noemt hij dat er vier jaar geleden vier festivals waren die op voorhand al in aanmerking kwamen voor een subsidie. Dat gebeurt niet meer. Er zijn festivals die zich goed hebben ontwikkeld en die wil de provincie ook behouden, ze hebben veel artistieke kwaliteit, de organisatie is op orde maar festivals hebben wel te maken met oplopende kosten, ook zonder dat er sprake is van uitbreiding.

Vele opmerkingen zijn er gemaakt over het festivalbeleid in de grote steden en in de regio. Gebleken is dat 40% van de bezoekers van festivals niet uit de stad Utrecht komt, maar van buiten. Mensen uit de regio genieten van de festivals, ook in de grote steden en dat vindt hij een belangrijk gegeven. De provincie wil wel degelijk ruimte bieden aan festivals in de regio en daarvoor wordt een kader geboden, o.a. voldoen aan goede artistieke kwaliteit en zakenkwaliteit. Zij kunnen subsidie bij de provincie aanvragen. Hij hoopt dat dergelijke festivals op erfgoedlocaties tot stand kunnen komen, maar of dat gaat lukken weet hij nog niet. De aanvragen die bij de provincie Utrecht binnenkomen, zullen door een ad hoc externe adviescommissie worden beoordeeld, ook wat betreft artistieke kwaliteit. Op de website staat een rapport over de beoordeling van festivals vier jaar geleden door een externe adviescommissie.

Voor festivals wordt een € 0,5 miljoen meer beschikbaar gesteld voor de regio. De provincie wil festivals behouden die hoge kwaliteit hebben en interessant zijn voor een brede doelgroep. Hij is benieuwd hoeveel aanvragen voor festivals er vanuit de regio worden ingediend. Het budget van € 0,5 miljoen is daarvoor bedoeld. Er is ook een ontwikkelbudget voor startende festivals om uit te groeien tot een volwaardig festival, op het gebied van artistieke kwaliteit maar ook met betrekking tot veiligheid, huisvesting, organisatie e.d. Er wordt van festivals ook in die zin veel gevraagd. De provincie wil de start ups graag een kans geven.

De PVV maakte een opmerking over de UFO vlag. De gedeputeerde weet niet waar die vlag vandaan komt. Wel weet hij dat het UFO heel goed werk heeft gedaan in de afgelopen vier jaar. Het UFO is een platform waar festivalorganisatoren bij elkaar komen en waar ze ervaringen uitwisselen. Zij krijgen een rol in de nieuwe startups om uit te groeien tot een goed en volwaardig festival.

De heer Dercksen begrijpt dat de gedeputeerde een verbreding van festivals naar de regio's bepleit. Hij citeert het volgende uit het statenvoorstel: "Er is overwogen om de intensivering van het beleid grotendeels voor de regionale verbreding in te zetten. Hiervoor is niet gekozen". Hoe verhoudt zich dat tot de uitlatingen van de gedeputeerde?

Gedeputeerde Van Muilekom begrijpt dat dit misverstanden oproept. Er is budget voor festivals in de regio maar het is de vraag of er uit de regio aanvragen met goede kwaliteit binnenkomen. Zojuist werden de Visserij dagen in Bunschoten genoemd, maar dat valt onder het varend erfgoed en daar is apart geld voor. Dat is geen festival met artistieke kwaliteit, dat de provincie volgens dit festivalbeleid wil honoreren. Er is meer geld voor festivals beschikbaar gesteld om dat de bestaande festivals met oplopende kosten worden geconfronteerd zoals loonkosten, veiligheid, huisvesting. In deze provincie komen steeds meer mensen wonen en ook zij moeten goed worden bediend. In de stad Utrecht wordt geen uitbreiding van festivals in aantal beoogd, maar wel in Amersfoort en in de regio. De subsidieaanvragen worden door een externe adviescommissie beoordeeld.

De heer Kocken begrijpt dat door uitbreiding van de bevolking er meer festivals nodig zijn. Blijkt dat uit wachtlijsten? Op pag. 6 van de nota staat dat er vooral wordt ingezet op behoud en versterking van de kwaliteit van de festivals en minder op uitbreiding van het aantal.

De gedeputeerde antwoordt dat er in de stad Utrecht niet meer festivals moeten worden georganiseerd maar in Amersfoort en in de regio wordt er wel aan meer festivals gedacht.

De heer Kocken wijst erop dat de stad Utrecht in de komende jaren ook groeit maar het aantal festivals blijft daar constant. Worden mensen van buiten geweigerd om Utrechters een plek te geven bij festivals? Gedeputeerde Van Muilekom wijst erop dat het hier "niet om wiskunde gaat". Het gaat hier om een gedachtenlijn van GS: waar zijn festivals, waar kan worden uitgebreid en waar moet worden gestimuleerd, en dat laatste heeft vooral betrekking op de regio. Hij hoopt dat er in de regio initiatieven ontstaan, die door de provincie kunnen worden ondersteund.

Mevrouw De Haan hoort van de gedeputeerde 2 statements: geen extra festivals in de stad Utrecht en ontwikkelbudget voor startups. Echter, beide elementen komen niet in dit statenvoorstel terug. Dat is een gemis en het voorstel moet in die zin worden aangevuld. Op de lijst van het UFO leest zij veel meer festivals in Utrecht, die mogelijk allemaal een aanvraag gaan indienen omdat er meer subsidie beschikbaar is. Zij gaat ervan uit dat al die festivals opnieuw rechtvaardig worden beoordeeld op basis van de criteria. Huidige festivals, die nu een subsidie krijgen, kunnen daardoor wellicht hun subsidie verliezen.

De heer Van Muilekom bevestigt die lijn. Alle festivals moeten een goede subsidieaanvraag indienen. Het is interessant na te gaan hoe aanvragen vier jaar geleden door de adviescommissie zijn beoordeeld. Het kan zijn dat festivals, die zich in de afgelopen jaren hebben ontwikkeld, daardoor wat minder subsidie ontvangen dan voorheen.

Mevrouw De Haan merkt op dat zij die notie niet helder in dit voorstel leest, bv. het geven van een klein bedrag om het laatste gat te dichten om een festival op eigen benen te laten staan.

Mevrouw Maasdam vraagt of er aan de subsidie een maximum bedrag wordt gekoppeld of geldt het "molenaarsprincipe"? Zij las dat de deadline voor de subsidieaanvragen al 20 maart is, dus het is bepaald kort dag.

Gedeputeerde Van Muilekom verduidelijkt dat de provincie veel minder bijdraagt aan festivals in de stad Utrecht, dan de stad zelf. De stad legt veel meer geld bij dan de provincie die slechts 10 tot 20% bijdraagt aan de begroting. De adviescommissie beoordeelt de aanvragen en de verlening van subsidie kan afhangen van het stadium waarin een festival zich bevindt, bv. meer subsidie tijdens een ontwikkelfase. De provincie heeft een grote diversiteit aan festivals ondersteund, van kinderfestivals tot festivals voor oude muziek. Er moet dus maatwerk worden geleverd. Belangrijk is het dat het totaal aan te ondersteunen festivals aantrekkelijk is voor een brede doelgroep.

Mevrouw Maasdam begrijpt dat het molenaarsprincipe (wie het eerst komt, die het eerst maalt) niet van kracht is. De provincie heeft oog voor het totale plaatje en het soort festival. Dat wordt door gedeputeerde Van Muilekom bevestigd. De externe adviescommissie beoordeelt op de gestelde criteria, waaronder de regionale spreiding.

De heer Dercksen vraagt zich, evenals mevrouw De Haan, af met welke punten in dit statenvoorstel moet worden gestemd. De toelichting van de gedeputeerde staat bijna haaks op de inhoud van dit voorstel. Het schuurt aan alle kanten.

De heer De Droog verwijst naar de Cultuurnota van 2016-2019. Daarin staat het beleefbaar maken van erfgoed en cultuur en het ondersteunen van artistiek hoogwaardige festivals. Dienaangaande worden duidelijke criteria genoemd. In voorliggend voorstel staan procesgerichte criteria die geen richting geven aan dat wat in de cultuurnota wordt gesteld. Hoe beleven de andere fracties dit? Wat willen PS hiermee?

Gedeputeerde Van Muilekom licht toe dat de provincie niet alle festivals ondersteunt. Het criterium niveau/kwaliteit is van groot belang. Hij begrijpt dat een regionaal festival niet direct een hoog nationaal of internationaal niveau heeft, maar het moet wel gaan om een festival dat er toe doet, dat oorspronkelijk is en goede artistieke kwaliteit heeft. Dergelijke criteria zijn voor de adviescommissie het toetsingskader. Het festival beleid is onderdeel van de nieuwe cultuur- en erfgoednota, die voor de zomer moet worden vastgesteld maar dat is te laat voor organisatoren van een festival. De subsidieaanvraag en de beoordeling van de adviescommissie duren tezamen wel vier maanden, en dan wordt het dus eind van het jaar, terwijl de festivals volgend jaar van start gaan. De organisatoren hebben behoefte aan duidelijkheid en zekerheid, liefst nog voor de zomer.

De heer De Droog begrijpt dat er gewerkt wordt aan de nieuwe cultuur- en erfgoednota. Zijn vraag is welk provinciaal doel beoogd wordt met dit festivalbeleid volgens die nieuwe nota.

De heer Eggermont laat weten dat het hem niet duidelijk is welke provinciale doelen er met het festivalbeleid gediend zijn. Kennelijk is er sprake van tijdsdruk. Het lijkt hem slimmer om de komende subsidieronde volgens de oude criteria te beoordelen en vervolgens de tijd nemen voor het nieuwe festivalbeleid, c.q. na te gaan welke problemen er met deze subsidies worden opgelost. Hij vindt het niet goed wanneer PS zichzelf in een tijds-klem zetten.

Gedeputeerde Van Muilekom wijst erop dat de criteria vrijwel niet wijzigen. Er komen wel meer middelen beschikbaar om het festivalbeleid in Amersfoort en de regio te stimuleren.

De voorzitter constateert dat de commissie de nodige kritiek op dit voorstel heeft en de vraag is of het voorstel wel rijp is voor besluitvorming in PS.

De heer Dinklo staat op het standpunt dat het voorstel nogal rammelt en tegenstrijdigheden bevat, ook in relatie tot de mondelinge toelichting van de gedeputeerde. Besluitvorming daarover is zo niet mogelijk.

Mevrouw Bittich sluit zich daarbij aan. Het voorstel is erg verwarrend. Zij vraagt of GS de feedback van deze commissie kan verwerken in een nieuw voorstel.

De heer Kocken constateert dat de fracties niet hetzelfde beeld hebben van dit voorstel. Hij sluit zich aan bij het voorstel van de heer Van Eggermont, nl. continuering van het huidige beleid in 2021.

De heer V.d. Dikkenberg deelt de mening dat dit voorstel niet rijp is voor besluitvorming

Mevrouw d'Hondt constateert dat er veel commentaar is op dit voorstel.

Er komt een flinke financiële impuls voor het festivalbeleid. Wanneer het oude beleid nu nog een jaar wordt doorgezet, dan mist men de impuls voor de hele festivalsector. Dat zou zij een gemiste kans vinden. Zij sluit zich aan bij de vraag van Denk, nl. een duidelijker een aangescherpt voorstel maken en dat er besluitvorming aan PS voorleggen.

De voorzitter schat in dat de vertraging in besluitvorming geen jaar hoeft te duren. Er is een beter voorstel nodig voor besluitvorming in PS.

De heer Kocken meent dat het extra geld voor het festivalbeleid ook in het huidige beleid kan worden verwerkt.

Gedeputeerde Van Muilekom herkent de opmerking dat niet alles strak in dit voorstel is geformuleerd. Dat is ook bewust gedaan omdat de provincie afhankelijk is van de aanvragen die binnen komen. Hij gaat na of het mogelijk is beslispunten te verduidelijken. Zo niet, dan schuift het voorstel een maand op en zal hij nagaan wat daarvan de gevolgen zijn. Dit voorstel is naar voren gehaald omdat het moet aansluiten bij lokale bijdragen maar ook bij het Fonds Podiumkunsten.

De heer Eggermont memoreert dat er nu sprake is van vastgesteld festivalbeleid. Er is geen bezwaar om dat nog een jaar voort te zetten. Het enige beslistpunt voor PS, nl. de nota vaststellen, is nu lastig. Wil de gedeputeerde een aangepast voorstel over twee weken aan PS voorleggen, dan suggereert de SP een rij beslispunten op te stellen, rekening houdend met de gevoelens van PS. PS moeten de mogelijkheid krijgen dergelijke beslispunten te amenderen. Nu ligt er een niet amendeerbaar voorstel voor.

Mevrouw Bittich verzoekt GS hierover na te denken, teneinde te voorkomen dat het statenvoorstel wordt afgewezen. Daar is niemand mee gediend.

Mevrouw De Haan wil het laatste voorstel van de gedeputeerde wel steunen. Wellicht kan er een korte infosessie worden gehouden, zodat duidelijk is waar het over gaat en om welke besluiten PS moeten nemen, een en ander voorafgaand aan de PS vergadering.

Mevrouw Maasdam pleit voor een traject dat leidt tot een goede besluitvorming in PS. Daarvoor zijn nog 3 weken beschikbaar.

De heer Dinklo is voorstander van het maken van nieuw beleid. Hij vreest dat, met voortzetting van het oude beleid, er vooral weer festivals in de gemeente Utrecht terechtkomen. Mocht de gedeputeerde met een aangepast voorstel komen ter besluitvorming in PS, dan wil hij wel de mogelijkheid hebben daarover te debatteren.

De heer V.d. Dikkenberg constateert dat voorliggend statenvoorstel niet goed is; de commissie BEM kan vervolgens besluiten dat dit voorstel niet rijp is voor besluitvorming in PS. Echter, nu worden er allerlei varianten genoemd om dit voorstel te repareren, maar dat is niet de ordelijke weg.

Hij vindt dat er door GS een nieuw voorstel moet worden geformuleerd met duidelijke beslispunten. Daarover moet in commissieverband eerst het debat worden aangegaan.

De voorzitter vraagt of de gedeputeerde denkt met een aangepast en verduidelijkt voorstel een zinnig statendebat te kunnen voeren. Zo ja, is de commissie het daarmee eens?

Gedeputeerde Van Muilekom heeft de opmerkingen van de commissie goed gehoord. De commissie heeft behoefte aan verduidelijking van de beslispunten en van de spreiding stad/regio. Hij wil eind van de week doorgeven of die verduidelijking kan worden geboden, bij voorkeur tijdens een informatiesessie. Na die sessie kunnen PS beoordelen of zij daar al dan niet een debat over willen voeren c.q. of het voorstel al dan niet besluitrijp is.

De heer Dercksen vindt dit geen begaanbare weg. De commissie moet de mogelijkheid krijgen over een aangepast voorstel te spreken.

De voorzitter onderschrijft dat. De enige conclusie is dat dit voorstel naar een volgende vergadering moet worden doorgeschoven.

De heer Kocken volgt de conclusie van de voorzitter. Mocht het nodig zijn toch eind januari een besluit te nemen over het festivalbeleid, dan kan de gedeputeerde ook het voorstel van de heer Eggermont volgen: als noodoplossing kan het huidige beleid nog een jaar worden doorgezet, met de beschikbaar gestelde extra gelden.

De voorzitter rondt de discussie af met de conclusie van deze commissie dat in de volgende PS vergadering niet over voorliggend voorstel kan worden gedebatteerd c.q. besloten.

2.2 [Statenvoorstel Regionale Economische Agenda \(REA\) 2020-2027 en Regionale Ontwikkelingsmaatschappij \(ROM\)](#)

De voorzitter roept de commissieleden op de reacties beperkt te houden, aangezien de vergadering in tijd erg begint uit te lopen.

De heer Kocken begrijpt die oproep maar vindt dat er voldoende tijd moet zijn om dit belangrijke agendapunt te bespreken. Wellicht kan een deel van de beantwoording schriftelijk worden afgedaan en kan er, met het oog op de vele technische vragen, een informatiesessie over de ROM worden georganiseerd.

De heer Eggermont vindt een “fatsoenlijke bespreking” van statenvoorstellen belangrijk. Dat kost inderdaad tijd. Zo nodig moet de behandeling van opgewaardeerde statenbrieven naar achteren worden geschoven.

De heer Dercksen heeft eerder opmerkingen gemaakt over de verduurzaming van het provinciehuis: zijn vragen kunnen schriftelijk worden beantwoord.

De heer Kocken laat weten dat de internationale component in de REA naar het oordeel van de VVD sterker mag worden aangezet. Het is goed met andere regio's samen te werken, ook over grenzen heen. De VVD begrijpt de redenering van GS dat een efficiëntere indeling van bedrijventerreinen gebaat is bij economische druk, als het gaat om de grondprijs en de huurprijs. Spreker verwijst naar het STEC rapport waarin wordt gepleit voor het behouden van ruimte voor eventuele uitbreiding. Het is goed dat deze ambitie in de REA zit, maar die ambitie moet ook in andere documenten terugkomen.

In de REA moeten, los van Utrecht en Amersfoort, ook de andere gemeenten nadrukkelijker naar voren komen. De provincie is meer dan alleen het economisch cluster Utrecht en het economisch cluster Amersfoort. De steden hebben de interactie met de omringende gebieden en omgekeerd nodig.

Voor goede voeding zijn innovatieve boeren nodig en niet alleen slimme laboranten op het USP.

Overheden, die aanbestedingen uitzetten, kunnen innovaties, de maakindustrie en het bedrijfsleven op weg helpen. De provincie Utrecht moet die rol ook pakken en ondernemend durven op te treden.

De VVD vindt het een goede gedachte om rijks­geld via de ROM in te zetten en extra in te zetten op business development. Belangrijk is het krachten te bundelen op het gebied van acquisitie. Naar aanleiding van de beoordeling van businesscases, is het de vraag of de provincie voldoende middelen heeft om medewerkers in dienst te nemen die in staat zijn een goede rol in de financiële wereld te vervullen.

De kosten worden geraamd op € 4,6 miljoen per jaar tegen een investeringsstroom van € 10 miljoen. Zijn daar indicatoren voor ontwikkeld zodat PS later kan beoordelen of die verhouding nog goed is? Het ministerie van EZ toetst 1 x per 5 jaar. Dat is erg weinig. De VVD stelt voor om iedere 2 jaar een evaluatie te houden met in­kijk in de gang van zaken, het maatschappelijk rendement van de investeringen en de rol van de provincie Utrecht.

Een bedrag van € 5,5 miljoen wordt aangeleverd door Utrecht, Hilversum en Amersfoort. Is dat dezelfde 5,5 miljoen die via de HUL accelerator wordt ingebracht?

De VVD mist in de businesscase het scenario wat er gebeurt bij faillissement van de ROM. Wat zijn in dat geval de verplichtingen van de provincie?

De opmerking in dit voorstel over staatssteun komt nogal laconiek over. Spreker vraagt of het standpunt van GS ter zake voldoende juridisch is getoetst.

Moeite heeft de heer Kocken met het volgende. Publiek geld krijgt een rol in investeringsbeslissingen en dat is risicodragend. Het is goed dat geld als vliegwiel te gebruiken om private financieringen op gang te brengen. Het wordt een andere zaak, wanneer er private investeerders zijn terwijl de provincie de ROM aanvullend gaat financieren. Private investeerders hebben hogere rendementseisen dan een overheid. Wetende dat geld op de plank houden nu geld kost in plaats van dat het geld opbrengt, is het vreemd indien bedrijven niet de volle 100% van de investeringen willen doen, maar voor een deel een beroep op de ROM doen. De vraag is of de ROM daardoor een achtergestelde risicopositie gaat innemen. Dat zou betekenen dat bij een faillissement van een bedrijf eerst de particuliere investeerders het geld terugkrijgen en de ROM pas als laatste.

Mevrouw Hoek sluit zich aan bij de opmerkingen van de VVD. De ROM verhoudt zich ook tot Hilversum maar dat is provincie overschrijdend. Vindt daarover het gesprek plaats met de provincie Noord-Holland?

De heer Eggermont leest in de inleiding van het statenvoorstel een goede constatering, nl. dat de regio onder grote druk staat: met name de woningmarkt en de bereikbaarheid van de regio worden problematisch. Die druk wordt groter gegeven de verwachte bevolkingsgroep van de regio met alle sociaal economische gevolgen vandien, bv. de onbetaalbaarheid van woningen voor veel mensen die hard nodig zijn, zoals brandweermannen, zorg professionals en onderwijzers. Echter, in het voorstel wordt voor die constatering geen enkele oplossing geboden. Er is zelfs sprake van het tegenovergestelde door het aanjagen van de economie. Op zich is dat goed. Uit onderzoeken blijkt dat de overheid de grote innovator van de samenleving is. Dat betekent wel dat er extra inspanning op andere beleidsterreinen nodig is, bv. op het gebied van ruimtelijke ordening. Het is nuttig om dat verband duidelijker naar voren te laten komen.

Op 11 september jl. is het statenvoorstel Financieringsbeleid in de FAC besproken. Dat voorstel werd door GS teruggetrokken, o.a. in verband met de discussie over eisen met betrekking tot de revolverendheid van fondsen. PS hebben daar van GS nog geen reactie op ontvangen, terwijl in dit statenvoorstel wordt gemeld dat de ROM revolverend is. Het is de SP onduidelijk welke soort revolverendheid er wordt bedoeld. Hij begrijpt dat de provincie relatief grote risico's aangaat, echter, de definitie rond revolverendheid wordt niet door iedereen identiek geïnterpreteerd. Daarover is meer duidelijkheid noodzakelijk. Beter was het geweest eerst die duidelijkheid te krijgen en pas daarna het beleid vorm te geven.

De SP vraagt zich af hoe er wordt gehandeld wanneer er flinke winst wordt behaald, zoals in andere regio's is gebeurd. In hoeverre wordt er aan de verschillende aandeelhouders uitgekeerd? Kunnen PS daarover iets zeggen? Blijft de provincie altijd in de ROM participeren en kunnen PS daarover niets meer zeggen maar mag de provincie wel bijstorten wanneer risico's tot verliezen leiden? Daarover moet meer duidelijkheid komen. Die vraag komt ook voort uit het feit dat er geen einddatum zit aan deze storting.

De relatie tussen de EBU en de ROM verdient ook meer duidelijkheid.

De heer Dercksen sluit zich voor een deel aan bij de vragen van voorgaande fracties. De provincie heeft reeds de EBU, de OMU en nu volgt de ROM. De PVV vraagt zich af waarom er steeds weer nieuwe entiteiten worden opgericht. Zijn fractie is daar geen voorstander van.

Wanneer hij een economische analyse van de provincie zou moeten maken, dan zou de nadruk liggen op de vraag welke mensen aan de kant staan en hoe deze aan de gang kunnen gaan: eerst met verleiding en daarna met hulp. Daar moet het beleid op worden aangepast maar daar vindt hij in dit voorstel niets van terug. Er zijn meer banen dan werklozen in deze provincie. Met het beleid van GS wordt het paard achter de wagen gespannen. Immers, de mensen die worden gezocht, zijn er misschien niet waardoor er mensen van heinde en verre moeten worden aangetrokken. Dat geeft extra druk op de woningmarkt en op de infrastructuur. Dat wordt wel als probleem geadresseerd maar daar wordt nog geen begin van een oplossing voor bedacht. De PVV vindt de insteek van het economisch beleid dan ook de verkeerde route. Het voorstel lezend, krijgt de heer Dercksen de indruk dat er een paar woorden (bv. economie en klimaat) in een tekstgenerator worden gegooid waarna er een rapport uitkomt. Het is een excuus om klimaatbeleid goed te praten. Alleen al daarom stemt de PVV tegen dit voorstel.

Hij vindt het een "enge weg", nu er in het voorstel wordt gesproken over mediawijsheid. Minister Ollengren is daar twee jaar geleden mee begonnen maar is vastgelopen in haar dossier met nepdeals. Zij heeft een partijgenoot bij de UvA een rapport laten schrijven waarin alle andere media, behalve de extreem linkse, als een soort junknieuws worden aangemerkt. De PVV hoopt dat de provincie daar ver weg van blijft. De provincie moet zich inhoudelijk helemaal niet met mediawijsheid bemoeien. Hij hoopt dienaangaande op de toezegging van de gedeputeerde.

De heer Talhaoui deelt mede dat de PvdA positief is over dit voorstel. Er wordt gekozen voor een actief arbeidsmarkt beleid en er wordt een investeringsplatform ingericht met het doel de werkgelegenheid te stimuleren en te sturen.

Wat betreft de financiering van de ROM vraagt de PvdA of er bij tegenvallers geld naar het fonds moet terugstromen, of bij meer vraag dan verwacht? Doen de provincie en de lokale overheden dat dan? Hoe is dat geborgd?

De taken van de EBU en de ROM lijken elkaar soms in de weg te zitten. Het lijkt erop alsof er een kunstmatig verschil is aangebracht. De EBU richt zich op het organiseren van het netwerk van bedrijven terwijl de ROM zich gaat richten op de planontwikkeling en financiering voor bedrijven en projecten. In het voorstel staat dat het economische ecosysteem in Utrecht te versnipperd is. Echter, nu wordt er meer opgetuigd dan nodig lijkt. De ROM zal zich ook als een one stop shop positioneren, terwijl juist de EBU het netwerk probeert vorm te geven.

Hoe kunnen PS sturen, wanneer er geld is gestort, en het nodig is om te kunnen ingrijpen wanneer er onvoldoende maatschappelijke doelen worden gehaald? Hoe is dat geborgd? De PvdA vraagt om de toezegging dat PS altijd kunnen bijsturen, gezien de grote investering die wordt gedaan.

Welke eisen worden er vooraf gesteld aan organisaties die via de ROM financiering krijgen, bv. goed bestuur, social return, wet Normering Topinkomens?

Er worden commissarissen aangesteld. Geldt de gewenste en in het voorstel beschreven diversiteit ook voor de commissarissen?

De heer Van Oort herkende veel in deze stukken maar ook riep de inhoud vragen op. Waar gaan PS over besluiten en hoe schakelt het een in het ander? Bij de REA worden veel partners gehaald en het gaat om onderwerpen waar de ChristenUnie mee instemt. Echter, wanneer de rekenkamer over vijf jaar het economisch beleid van de provincie Utrecht beoordeelt, hoe hebben PS, dit stuk lezende, hun eigen doelstellingen vastgesteld, welke middelen/instrumenten hebben PS zelf ter beschikking gesteld en welke keuzes zijn er gemaakt? Hoe zijn GS door PS af te rekenen op de te behalen doelen?

De ChristenUnie heeft vragen over de relatie tussen ROM en EBU. Deze is nu niet helder.

Voor de ROM zijn er ook doelstellingen opgesteld, waar zijn fractie niet tegen kan zijn. Echter, als het gaat om het versterken van economie, die als doelstelling zou moeten hebben het aantrekken van

toegevoegde waarde in de provincie, het inzetten op clusters die maatschappelijke thema's dienen maar vanuit de productiekant moeten worden aangevlogen, dan is het lastig te begrijpen hoe PS een heldere opdracht kunnen meegeven aan de ROM. Hoe kunnen PS gerealiseerde doelstellingen naderhand beoordelen? Dat komt onvoldoende naar voren.

De heer Van Wijk constateert dat bij de REA wordt verwezen naar de ROM. Dat vond hij bijzonder. Hij meent dat een economische agenda over de visie van de provincie en over de economie van een bepaalde regio moet gaan. Het lijkt alsof de REA is opgezet om de ROM te laten starten. Dat is ongewenst. Het benoemen van een ROM in een REA vindt hij niet goed.

Dit voorstel moet de regio de mogelijkheid geven groene, innovatieve nieuwe ideeën door de ROM te laten financieren. Het is goed dat de ROM een financieringsvehicle wordt waarbij bedrijven, die delen niet bancair kunnen financieren, extra worden geholpen. Dat is een goede zaak, echter, de vraag is waarom alleen dit. Het gaat om 70% van de ondernemingen. Tijdens een infosessie kwamen allerlei ideeën van mensen uit het bedrijfsleven naar voren, maar ook van scholen. Naar voren kwam dat jongeren met een opleidingsniveau, lager dan HBO, moeilijker aan het werk kunnen komen. Daar moet visie op worden ontwikkeld maar dat komt in de REA niet terug. Hij hoort dienaangaande graag de visie van GS.

Wat betreft de ROM en de investeringen, sluit hij zich aan bij de vragen van de VVD. Het is voorts belangrijk dat de vragen van de ChristenUnie goed worden beantwoord.

Mevrouw Keller laat weten dat focus op een groene, gezonde en slimme economie met aandacht voor de brede welvaart haar fractie erg aanspreekt. De ROM heeft veel weg van een groene investeringsbank waar de PvdD voorstander van is. Toch is zij niet helemaal overtuigd, omdat wordt uitgegaan van groei en internationalisering. De PvdD ziet groei veel meer als een probleem.

De vraag is in hoeverre PS nog invloed hebben op het geld dat via de ROM wordt geïnvesteerd. De investeringen worden met de ROM op afstand geplaatst.

Rinke Zonneveld van het Innovation Quarter in Zuid-Holland liet tijdens de infosessie iets interessants weten, nl. dat focus op gezondheid ook kan betekenen dat de provincie investeert in dierproeven. Dierproeven veroorzaken veel dierenleed en zijn vaak onbetrouwbaar en inefficiënt terwijl er goede vervangers zijn voor dierproeven. De PvdD vraagt of de ROM ook voornemens is om dierproeven te financieren. Zo ja, kunnen daarvoor extra kaders worden meegegeven. Kan er worden geïnvesteerd in vervangers van dierproeven of geïnvesteerd worden in onderzoek waarbij niet met dierproeven wordt gewerkt?

De heer V.d. Dikkenberg heeft vragen over de effecten van de REA op de ROM: Voortdurend wordt gesproken over de regio Utrecht. Welke regio is dit en betekent dit dat er naast de REA ook een provinciaal economisch beleid komt? Kan de ROM ook hiernaar verwijzen bij investeringen of is de ROM uitsluitend gebonden aan de REA van een bepaalde regio?

In het investeringsreglement artikel 3.1.a staat dat alleen voor specifieke samenwerkingsprojecten in Foodvalley geparticipeerd kan worden. Welke zijn dat? Vervolgens moeten projectvoorstellen getoetst worden volgens de ROM statuten aan provinciale baten. Dat bevreemdt hem, immers, het gaat hier over Utrecht regio. Als dit alleen voor Utrecht regio is, waarom wordt er dan niet aan de regionale baten getoetst? Is het niet eenvoudiger de spreiding van de ROM over geheel de provincie te laten gaan? Nu wordt er doelbewust een verschil gemaakt in Gooi- en Vechtgemeenten, regio Utrecht gemeenten terwijl Foodvalley daar doelbewust wordt uit gelaten. Ook is het beter het REA beleid op de gehele provincie van toepassing te verklaren. Daardoor kunnen bedrijven, die elders gevestigd zijn, toch kans maken om met de ROM zaken te doen.

De heer De Droog herkent dit punt. Dat laat onverlet dat één van de aandeelhouders de gemeente Hilversum is. Hoe kijkt de SGP daar tegenaan?

De heer V.d. Dikkenberg antwoordt dat dit ook geldt voor de Gooi- en Vechtgemeenten. Zij zijn geen aandeelhouder maar de ROM kan daar wel projecten uitzetten. Er zijn in de provincie Utrecht ook

gemeenten waar de ROM geen projecten kan doen omdat ze alleen voor specifieke samenwerking in aanmerking komen. Er kan een gekke situatie ontstaan, bv. de glasblazerij in Leerdam kan wel meedoen maar een fietsfabriek in Renswoude niet. Volgens de huidige statuten heeft de ROM daartoe het recht, wanneer het niet onder een specifiek samenwerkingsvoorstel valt. Daardoor ontstaat er discrepantie in gebieden, die wel of niet met de ROM mogen meedoen. Dat is vreemd want het gaat hier over provinciaal beleid.

Het alternatief kan zijn dat er nog een ROM komt voor de gemeenten die door dit voorstel niet worden afgedekt, waardoor er een gelijke situatie gaat ontstaan.

In het voorstel staat dat de REA wil gaan investeren in digitalisering in de regio. Wanneer de ROM wordt gehanteerd als ruimtelijk gebied, gaat er een ongelijkheid ontstaan, wanneer er geïnvesteerd wordt om bedrijven naar het ROM gebied aan te trekken, terwijl er in andere gebieden bv. al een ICT valley is opgericht. Dat is vreemd en oogt ondoelmatig.

In dat kader is het de vraag hoe GS motie 16 in de ROM plaatst en dan gericht op alle windstreken.

De SGP sluit zich aan bij vorige sprekers over de rol van de EBU. De SGP heeft meermalen gevraagd om een kaartje van het economisch landschap hoe alles gaat werken. Hij begrijpt dat de EBU nog werksessies gaat organiseren voor het definiëren van de eigen rol. Dat lijkt vreemd. Gaat er straks strijdigheid tussen de ROM en de EBU ontstaan?

Mevrouw Maasdam sluit aan bij de vraag over een schets wat betreft het economisch beleid. Ook het CDA wil daar graag meer zicht op krijgen. Het CDA kan zich vinden in de woorden “directe investeringsbeslissingen” daar waar de provincie participeert en aanvragen van bedrijven: deze horen op afstand te staan. Vragen heeft zij over de rol van PS. De REA wordt niet door PS vastgesteld, echter, de REA is het kaderstellende document voor de ROM. Dat vraagt om vaststelling door PS. PS moeten de kaders vaststellen en kunnen deze vervolgens toetsen. Dat geldt ook voor de meerjarenstrategie voor de ROM. Deze wordt volgens het voorstel door GS vastgesteld en PS worden daarover slechts geïnformeerd. Ook de meerjarenstrategie van de ROM moet volgens het CDA door PS worden vastgesteld, zodat bijsturing aan de hand van kaders later door PS mogelijk wordt. De REA wordt pas in 2024 geëvalueerd. Zij vraagt of dat eerder mogelijk wordt.

Een kritische kanttekening maakt zij terzijde bij het logo van de REA: daarin herkent zij de stad Utrecht maar niet de provincie of de regio. Echter, het motto van de REA is gezond stedelijk leven en houdt in dat stad en omgeving elkaar nodig hebben. Is er nog iets aan het logo te doen in dat opzicht?

De heer Bart sluit aan bij de inbreng van het CDA over de meerjarenstrategie. In de tekst staat bv. dat PS iets te zeggen hebben over de meer strategische beslissingen: een meerjarenstrategie lijkt hem een document van strategische aard.

GroenLinks dankt voor voorstel en voor het vele werk dat daarvoor moest worden verzet. Zijn fractie is blij met de gekozen richting. Er is niet alleen een focus op economische groei maar economische groei wordt gezien als middel voor een bredere welvaart voor de inwoners van de provincie Utrecht, met een betere leefomgeving. Dat is de kern van het beleid. Uit een onderzoek van de Rabobank blijkt dat het BBP allang weer stijgt mar dat de brede welvaartindicator achter blijft. In de REA zijn indicatoren gekozen voor de brede welvaart. Echter, in de acte van oprichting van de ROM staan alleen maar doelstellingen die puur gaan over economische groei. Waarom staan daarin geen doelstellingen die ook gaan over de brede welvaart? Dat geldt ook voor de gekozen KPI's in het businessplan van de ROM. De KPI's zijn outputindicatoren voor economische groei maar niet voor de bredere welvaart: hoe wordt ervoor gezorgd dat de brede economische groei zich gaat uiten in een bredere welvaart voor de inwoners van de provincie Utrecht? Het is logisch dat er KPI's komen voor duurzame opwekking, circulariteit e.d.

PS moeten iets te zeggen hebben over de meerjarenstrategie. Gesproken wordt er over inclusieve groei in de REA, en daar is GroenLinks blij mee. Iedereen moet mee kunnen doen. Aangegeven wordt dat er oog zal zijn voor diversiteit bij de werving voor de ROM. Dat betekent dat de ROM zich zal moeten houden aan het vrouwen quotum voor de Raad van Commissarissen van tenminste 30%. Utrecht heeft enorm veel vrouwelijk talent, er zijn 25.000 meer vrouwen dan mannen, die bovendien zeer hoog opgeleid zijn. Er zijn dus zeker geschikte vrouwen die zitting kunnen gaan nemen in de RvC. Dat moet in de acte van oprichting

worden vermeld, aldus de heer Bart. Als het gaat om circulariteit gaat hij ervan uit dat de ROM in de eigen bedrijfsvoering het goede voorbeeld zal geven. Dat komt nu nog niet terug in het businessplan maar dat moet daar wel in worden opgenomen.

Als laatste punt geeft hij mee dat het gaat om het welzijn van de inwoners. Als het gaat om business development moet er nadrukkelijk worden gekeken naar de social return on investment. Z.i. mag de provincie ook in dat opzicht aanvullende eisen stellen aan de maatschappelijke businesscases.

De heer De Droog laat weten dat D66 blij is met dit voorstel, met de oprichting van de ROM en met de bedoeling daarmee. Dit voorziet in een gat in het huidige economische ecosysteem. Met de ROM kan worden doorontwikkeld daar waar de markt kansen laat liggen. Terecht wordt de ROM op afstand gezet zodat de investeringen met de nodige afstand gedaan kunnen worden, maar dat stelt wel eisen aan de kaders van PS. Uiteindelijk is het publiek geld dat in een private organisatie terecht gaat komen. De REA is het kader terwijl in het statenvoorstel staat dat het REA als een inspiratiedocument wordt gedefinieerd. Hoe is dat geborgd?

Het lijkt hier te gaan om een nadere uitwerking van groen, gezond en slim maar meer scherpheid is nodig. Welke harde kaders worden meegegeven, waarmee PS kan gaan toetsen? De eerder gestelde vragen van ChristenUnie, GroenLinks, de SGP en het CDA hebben daarmee te maken. Dat geldt ook voor de KPI's, die naar het oordeel van D66 verder kunnen worden aangevuld. De REA moet als kaderstellend stuk worden beschouwd maar wordt 1 x per 5 jaar vastgesteld. Hoe moeten PS daar tussentijds op kunnen sturen? D66 wil graag afspreken hoe er frequenter naar PS wordt verantwoord. Immers, het gaat om organisatie die namens de provincie geld investeert in de Utrechtse economie.

De heer Dercksen signaleert dat er in de provincie Utrecht meer vacatures zijn dan werklozen. D66 gaf aan dat er een gat is in het economische ecosysteem. Moet dat gat opgevuld worden met mensen die hier daadwerkelijk een baan zoeken?

De heer De Droog antwoordt dat de ROM inzet op zaken die verder opgeschaald kunnen worden. Daar zit een deel in ten aanzien van werkgelegenheid. De provincie heeft daarnaast ook een arbeidsmarktbeleid. Van daaruit zou hij analyses verwachten hoe het provinciale beleid beter kan worden ingevuld.

De heer Dercksen merkt op dat hij daarvan niets in deze documenten terugvindt. Er worden banen gecreëerd, terwijl onduidelijk is of die mensen er wel zijn. Er moet inspanning worden gepleegd om de huidige groep werklozen aan het werk te krijgen. Nu worden er allerlei banen in klimaatachtige bedrijven gecreëerd. In het USP, in het kenniscluster in Eindhoven en in het bio-sciencepark in Leiden is de werkende populatie voor het grootste deel buitenlands. Wordt het beleid met genoemde kenmerken uitgerold, en in die takken van sport wordt er werk gecreëerd, betekent dat dan dat er meer buitenlanders naar Utrecht moeten komen? Is dat een gewenst gevolg van dit beleid?

De heer De Droog merkt op dat de samenleving volgens D66 een dynamisch geheel is. De huidige tijd kent zeer veel transities. Een van de vragen is hoe aanbod en vraag op de arbeidsmarkt op elkaar kunnen blijven aansluiten. De provincie moet zich blijven afvragen hoe mensen, die hun banen verliezen, van de ene naar de andere baan kunnen worden verplaatst, hoe mensen kunnen worden omgeschoold en kunnen aansluiten bij nieuwe werkgelegenheid e.d. Er zal nieuwe economie moeten ontstaan en dat betekent ook dat mensen van oude naar nieuwe banen moeten worden begeleid. Tegelijkertijd zullen er ook mensen uit andere gebieden moeten komen om aan de vraag naar personeel te kunnen voldoen. Dit is een dynamisch geheel en dat kan niet alleen binnen de grenzen van deze provincie worden opgelost.

De heer Dercksen begrijpt dat D66 erkent dat er mensen van buitenaf nodig zijn om het werk in de provincie Utrecht te kunnen opvangen. Zijn vraag is of dat niet asociaal is. De PVV vindt het asociaal om kenniswerkers van heinde en ver (India, Spanje, Griekenland) naar Nederland te halen, terwijl die kennis ook in dat verre land nodig is. Waarom moeten die kenniswerkers naar Nederland komen?

De heer De Droog wijst erop dat mensen uit Spanje en Griekenland vrij zijn om te gaan en te staan waar ze willen, economisch gezien, in de Europese Unie. Dat wordt niet in de provincie Utrecht opgelost.

De heer Dercksen is van mening dat met dit beleid de trek van mensen over zeer grote afstanden wordt verergerd en vergroot. Dat is fout.

De heer Bart wil nog een aanvullende vraag stellen. In een eerdere infosessie bleek dat economische groei vooral ten goede komt aan de hoger opgeleiden in de regio, maar minder aan mensen met een praktisch geschoolde opleiding. In de REA en in het businessplan voor de ROM wordt hier geen aandacht aan besteed, terwijl dat wel tijdens een infosessie werd benoemd. Worden er maatregelen getroffen om MBO instellingen bij de ROM te betrekken?

De heer De Droog leest in de conceptacte van oprichting dat het ook gaat om commitment financiering door de aandeelhouders. Hij vraagt wat moet worden verstaan onder dit commitment en wat dit betekent voor de provincie Utrecht die over de financiering moet besluiten.

Gedeputeerde Strijk gaat over tot beantwoording van de vragen.

Hij wil eerst ingaan op de provinciale economische uitvoeringsagenda (die door PS wordt vastgesteld), de REA, de EBU, de OMU en de samenhang dienaangaande.

De REA is opgesteld door de provincie Utrecht, alle gemeenten uit de provincie Utrecht, onderwijsinstellingen en de koepelorganisatie van ondernemers. De REA is hun visie op de economie van Utrecht. Dat is inderdaad een visie hoog over, maar naar voren komt dat gestreefd wordt naar brede welvaart voor de inwoners van de provincie en naar groei in bepaalde sectoren die maatschappelijke doelen dienen, bv. circulariteit, energietransitie, duurzame mobiliteit, life sciences, voedingssector en digitalisering. Daar zit vooral de focus van alle partijen. De vraag is vervolgens wie dat document moest gaan vaststellen. Hoe gaat het als meerdere participanten zaken gaan amenderen? De provincie Utrecht is, naast alle anderen, een partner aan tafel, zij het een belangrijke partner als het gaat om de financiering. Om die reden wordt er gestreefd naar de hoofduitgangspunten in de REA. Alle partners hebben deze onderschreven.

Vervolgens stelt de provincie een eigen economische agenda vast. Dat stuk zal PS nog ontvangen.

De vraag is wat voorliggende REA inhoudt voor de inzet van de provincie Utrecht op arbeidsmarktbeleid, bedrijventerreinenbeleid, het retailbeleid, de ondersteuning van het brede MKB, voor circulariteit, toerisme en recreatie, clusterondersteuning in bv. Lage Weide of de ICT valley. Dat alles moet passen in de REA, immers, dat moet leidend zijn voor de uitwerking van de provinciale economische agenda.

Eén van de vele instrumenten voor het ondersteunen van innovatie en startende ondernemers, wanneer zij tegen financiële knelpunten of onbekendheid rond business development aanlopen, is de uitvoeringsorganisatie ROM. De ROM staat naast vele andere instrumenten van de provincie Utrecht.

De provincie Utrecht is ook vertegenwoordigd in de OMU maar dat gaat specifiek over het op gang brengen van vastgoedontwikkelingen, bv. transformatie van een bedrijventerrein. De provincie kan in bepaalde wenselijke ontwikkelingen stappen en ook daar gaat het om een bepaalde mate van risicodragend kapitaal. Soms kunnen dergelijke ontwikkelingen winstgevend worden afgesloten, maar soms ook niet.

Voor GS is het logisch dat de ROM en de OMU gesplitst zijn.

De provinciale economische uitvoeringsagenda is afrekenbaar door de Rekenkamercommissie. Daar kunnen PS op sturen.

De heer V.d. Dikkenberg begrijpt dat de ROM nu wordt gepositioneerd als een instrument van het provinciaal economisch beleid. In de ROM stukken zit een duidelijke ruimtelijke afbakening. Wordt daarmee niet de gehele provincie Utrecht afgedekt?

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat de ROM bedoeld is voor de gehele provincie Utrecht. Het gaat om het stimuleren van het economisch klimaat van de gehele provincie. Dat kan bv. gelden voor bedrijven in

Veenendaal. De stad Utrecht participeert in het fonds maar kan daardoor niet zeggen dat ze bepaalde investeringen terug wil voor bedrijven die in de stad gevestigd zijn. Overigens kan dat op voorhand ook niet worden uitgesloten, echter, het gaat om het stimuleren van het economisch fundament van de gehele provincie en van een deel rondom Hilversum en het Gooi. Amersfoort kan deelnemen in een fonds maar wellicht zal geen enkel Amersfoorts bedrijf daarvan profiteren.

De heer V.d. Dikkenberg verwijst naar de formulering in het investeringsreglement. De ROM gaat daarnaar terugverwijzen. Waarom is er verschil gemaakt tussen de gemeenten in de Gooi- en Vechtstreek, Utrecht regio en Food Valley voor specifieke projecten? Was het niet beter te spreken van de Gooi- en Vechtstreek en de provincie Utrecht?

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat hij specifiek op deze vraag schriftelijk zal terugkomen.

Hij vervolgt, terugkomend op vragen van de VVD over het versterken van de internationale component in de REA, dat dit stuk tot stand is gekomen met tal van partijen. Een wijziging, die door de provincie wordt aangebracht, hoeft niet door andere partijen te worden overgenomen. Het is een goede zaak dat de vormgeving van het economisch beleid door de samenwerkingspartners wordt onderschreven. Eventueel kunnen PS, wanneer zij dat van oordeel zijn, via een motie GS oproepen om bij andere partijen te pleiten de internationale component te versterken. De gedeputeerde kan nu voorliggend stuk niet wijzigen.

De ambitie van bedrijventerreinen hoort niet thuis in deze REA. Het gaat hier om een hoog inspiratie stuk. Daarin wordt aangegeven dat het belangrijk is dat er voldoende bedrijventerreinen zijn in de omgevingsvisie, en in het bedrijventerreinbeleid staat hoe daar invulling aan wordt gegeven.

De heer Kocken leest in de REA bepaalde ambities die niet volledig aansluiten op bv. de omgevingsvisie, als het gaat om de bedrijventerreinen. De REA bevat een veel bredere ambitie, dan verwoord is in de visie van het college.

Gedeputeerde Strijk ziet dat toch anders. In de REA staat dat het belangrijk is dat er voldoende ruimte is voor bedrijven om te kunnen ondernemen. Met innovatie kan bedrijvigheid worden gestimuleerd. Dat leidt ook weer tot een ruimtevraag. De inzet van het college van GS in de omgevingsvisie is dat de provincie er niet automatisch vanuit gaat dat er steeds weer nieuw groen wordt gebruikt voor een nieuw bedrijventerrein maar dat er bij voorkeur geïnvesteerd wordt in bestaand areaal bedrijventerrein, om op de bestaande meters meer werkgelegenheid te creëren. Nu is 40% bedrijventerrein ouder dan 40 jaar. Ook op die manier kan er voldoende ruimte ontstaan voor bedrijventerrein. Lukt dat niet, dan zal het college als eerste met gemeenten in gesprek te gaan waar uitbreiding van nieuwe terreinen nodig is. Echter, de eerste inzet is verdichting van bestaande bedrijventerreinen. Hij ziet geen strijdigheid met het standpunt van GS.

De heer Kocken wijst op de ambitie in de REA, nl. voldoende bedrijvenruimte, die veel ruimhartiger klinkt dan blijkt uit de interne documenten van de provincie. Hij vraagt aandacht voor die spanning. Neemt de provincie kennis van de REA als een interessant stuk maar gaat de provincie desondanks zijn eigen gang? Of is de REA leidend in het provinciaal beleid?

Gedeputeerde Strijk laat weten dat GS inzet op extra ruimte voor bedrijven. Dat wordt in de regionaal economische visie als een belangrijk punt gezien, maar kan voor een fors deel worden gevonden in verdichting van bestaande bedrijventerreinen en in transformatie. Mocht over een aantal jaren worden geconstateerd dat dat niet lukt, dan moet er naar andere oplossingen worden gezocht.

Dit stuk heeft betrekking op de provincie en de regio. Het klopt dat het gaat om steden en andere gemeenten, maar het is beslist niet een stuk van de stad Utrecht. Gevraagd werd of de professionals die in dienst zijn van de provincie Utrecht, voldoende worden betaald. Zij moeten de businesscases van bedrijven kunnen beoordelen. GS denken dat dit het geval zal zijn. O.a. heeft de provincie zich ook wat dat betreft bij andere ROMS georiënteerd. De provincie wil zich houden aan de Wet Normering Top inkomens en de verwachting is dat deze medewerkers kunnen worden gevonden binnen de bestaande

budgetten. Graag wil hij met PS over de evaluatie spreken. Inderdaad wordt een evaluatie na 5 jaar voorgesteld maar hij is bereid dat al na 3 of 4 jaar te doen, indien dat de wens is van PS.

De heer Dercksen stelt voor de evaluatie te laten samenvallen met het einde van deze collegeperiode, nl. over 3,5 jaar.

Gedeputeerde Strijk zegt dat toe: hij zal zich daarvoor in ROM verband hard maken, maar wil graag weten of die wens ook bij andere fracties leeft.

De heer Van Oort is voorstander van een snellere evaluatie, maar wil dan ook graag een stappenplan over de opbouw van de organisatie ontvangen, om zo reële verwachtingen te scheppen.

Mevrouw Maasdam is voorstander van een snellere evaluatie. Daarnaast stelt zij voor dat PS jaarlijks van GS vernemen hoe het gaat met de ROM, vooral omdat het hier om een nieuw instrument gaat. Dat hoeft niet in de vorm van een formele evaluatie.

Gedeputeerde Strijk zegt toe dat hij zich hard zal maken om eerder te evalueren dan 5 jaar, bij de wisseling van de wacht van het nieuwe college. De ROM is een instrument in het economisch beleid. Dat betekent dat er in de begroting een beleidsdoel wordt opgenomen als stimuleren van ondernemerschap en het versterken van het vestigingsklimaat, met als subdoel startersbeleid en dat heeft dan weer betrekking op de ROM. Iedere keer zal er in de jaarrekening verslag worden gedaan over de ontwikkelingen in het kader van de ROM die hebben plaatsgevonden. Het jaarplan dat de directie van de ROM jaarlijks opstelt zal met PS worden gedeeld. Het jaarplan is in de eerste jaren een uitwerking van dat wat nu is opgeschreven: werken binnen de REA aan het ondersteunen van innovatieve startende ondernemers.

De voorzitter constateert dat dit een goede afspraak is.

De gedeputeerde vervolgt dat de € 5,5 miljoen, dat in het Proof of concept fonds komt, ander geld is, dus niet de bijdragen zijn van de stad Utrecht en Hilversum.

Gevraagd werd wat er gebeurt, indien de ROM failliet zou gaan. Dat zou betekenen dat de ROM leningen heeft verstrekt aan bedrijven, dat al die bedrijven failliet gaan en niemand zijn lening kan aflossen. Wanneer de ROM failliet is, dan krijgt de provincie geen geld meer maar er kan ook geen aanvullende claim bij de provincie worden neergelegd. Overigens heeft een faillissement van een ROM zich in Nederland nooit voorgedaan.

De heer Van Oort meent dat een ROM failliet gaat bij acuut gebrek aan liquiditeit, niet als er geen eigen vermogen meer is.

Gedeputeerde Strijk verduidelijkt twee stromen binnen de ROM. De ROM krijgt een exploitatiesubsidie van de waarmee salarissen van de directie en de RvC kunnen worden betaald. Daarnaast heeft de ROM leningen uitstaan waar rente op binnen komt. Wanneer al die leningen niet worden terugbetaald, gaat de ROM nog niet failliet, maar staat er nul op de balans en wordt er niets meer ondernomen. Dan is het voor de provincie ook niet meer zinvol in de ROM te participeren.

De heer Van Oort wijst op de omgekeerde redenering. De ROM heeft nog leningen uitstaan en er kan teveel geld vanuit de exploitatie worden uitgegeven, waardoor er tekorten ontstaan. Dat kan risico's opleveren.

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat daar door de directie op moet worden gestuurd. Kosten moeten in lijn zijn met de ontvangen subsidies van de verschillende partijen. Er is een beperkt risico dat er meer geld wordt gevraagd, dan dat wat wordt toegezegd.

Juridisch is het risico op staatssteun getoetst: hij acht dat risico zeer beperkt. Spreker wijst erop dat er in Nederland meerdere ROM's operationeel zijn.

Op de vraag van mevrouw Hoek antwoordt de gedeputeerde dat er geen samenwerking op dit vlak is met de provincie Noord-Holland.

De heer Kocken komt terug op de risicopositie van de ROM in deelname. De provincie gaat risicovol publiek geld investeren. Wordt dat ook gedaan, wanneer er private financiers zijn, met een rendementseis van 10%? De ROM stapt in met een lager rendementspercentage.

Gedeputeerde Strijk verwijst naar het onderzoek van de Rebel group naar de plannen van ondernemers die niet tot productie komen omdat er geen financiering van banken of private partijen voorhanden is. De omvang daarvan wordt geschat op € 1,6 miljard per jaar in de provincie Utrecht. De ROM wil juist in dat gat duiken. Het gaat om bedrijven die willen innoveren, terwijl dat niet door de private markt gefinancierd wordt. Wanneer de ROM er in stapt, kan dat voor andere partijen aanleiding zijn om er ook in te stappen. Dat is ook een voorwaarde, immers, de ROM zal nooit meer dan 49% van de totale financieringsaanvraag voor zijn rekening nemen. De provincie wordt niet achtergesteld in de lening ten opzichte van een andere partij.

De SP constateerde dat de beschikbaarheid van het juiste personeel in de economie de kritische succesfactor wordt. Dat komt voor een deel doordat mensen geen woonruimte kunnen vinden. In de eigen economische agenda van de provincie moet dat een belangrijk onderwerp worden. Wat betekent dat, anders dan dat er zoveel mogelijk woningen moeten worden gebouwd? Andere partijen in het economische circuit beginnen daar op te schakelen en hun verantwoordelijkheid te nemen. Er zijn ondernemers die besluiten zelf te zorgen voor huisvesting van hun medewerkers.

Gelet op het late tijdstip, en de uitloop van deze vakcommissievergadering, wordt besloten alle agendapunten van de informatieve commissie schriftelijk af te doen.

De werkwijze is als volgt: vragen van fracties worden schriftelijk door GS beantwoord. Roepen deze antwoorden bij de indieners opnieuw vragen op, dan worden de agendapunten naar de volgende vergadering verdaagd.

De voorzitter beaamt vervolgens de woorden van mevrouw Maasdam dat voorgaande conclusie wel erg laat wordt getrokken, waardoor mensen tevergeefs lang hebben moeten wachten, echter, de voorzitter heeft de lange behandeling van de vakcommissie niet zien aankomen.

De VVD wil zijn inbreng over de fractievergoedingen, agendapunt 2.5, eerst in het fractievoorzittersconvent aan de orde stellen, alvorens het in deze commissie te bespreken. De heer Van Schie brengt dit als ordevoorstel in.

De voorzitter vraagt waarom dat niet aan de orde is gesteld, bij de vaststelling van de agenda.

De heer Van Oort heeft er geen enkel bezwaar tegen agendapunt 2.5 nu te bespreken. GroenLinks sluit zich daarbij aan.

De voorzitter constateert dat de agenda met de geagendeerde statenvoorstellen wordt gevolgd.

Gedeputeerde Strijk vervolgt zijn beantwoording.

De heer Eggermont wees er terecht op dat het beter was geweest wanneer de nota Financieringsinstrumenten eerder zou zijn vastgesteld. De SP vindt het belangrijk bij de start aan te geven of een fonds 100% revolverend is of niet. Spreker geeft aan dat de ROM de ambitie heeft 100% revolverend te zijn. Er kunnen omstandigheden zijn, waardoor dat niet realiseerbaar is, bv. wanneer bedrijven failliet gaan. Van de OMU is bekend dat de exploitatiekosten uit de baten komen van de verstrekte leningen. Daarmee loopt de OMU langzaam leeg en is het geld op. De OMU is een revolverend fonds met een eindigheid.

Wat gaat er bij winst gebeuren? Wordt er aan de aandeelhouders uitgekeerd? Inderdaad kunnen PS hierover iets zeggen. Mocht een bedrijf veel winst maken, waardoor er veel meer geld in de ROM terecht

komt, dan zouden de aandeelhouders gezamenlijk kunnen besluiten tot het uitkeren van dividend. Overigens is dat niet in eerste instantie het streven. Winst geeft meer kapitaal om te verstrekken. Aan dit fonds wordt geen einddatum gekoppeld. Mochten PS na jaren tot de conclusie komen dat de ROM niet meer nodig is, dan kan de provincie zich uit het fonds terugtrekken en het aandeelkapitaal liquideren. Daarover wordt iets geschreven in de bijlage. Als alle aandeelhouders die mening hebben, dat wordt met de ROM gestopt, met in achtneming van een uitlooptijd. Een andere optie kan zijn dat de provincie zijn aandelen aan een andere participant verkoopt. Nu is het voorstel geen einddatum voor de ROM te bepalen maar PS kan daarover altijd de discussie aangaan.

De heer Eggermont memoreert de discussie over de nota financieringsvormen, waarbij het ook ging over einddata. Belangrijk is het dat ook in de toekomst volksvertegenwoordigers het recht behouden om te beslissen, met name als er een grote winst wordt gemaakt en de gedachte bv. is meer in woningbouw te investeren.

Gedeputeerde Strijk legt uit dat toekomstige PS, die het aandeelhouderschap delegeren aan de gedeputeerde, de mogelijkheid hebben de ROM te beëindigen, bv. omdat het instrument niet meer dienstig is. Echter, dat kost altijd een aantal jaren of er moet een andere aandeelhouder worden gevonden die bereid is de aandelen van de provincie te kopen. In het voorstel staat geen termijn voor de ROM en dat betekent in theorie dat wordt ingestapt zonder einddatum, dus voor de oneindigheid. In de nota Financieringen staat dat, wanneer het een tijdelijke constructie is, de eindigheid vooraf moet worden aangegeven.

De heer Dercksen vroeg naar de rolverdeling tussen EBU en ROM. De EBU is een ontmoetingsplek van belangrijke partijen in de provincie als het gaat om het economisch vestigingsklimaat. Het gaat dan om de Universiteit Utrecht, de Hogeschool Utrecht, het MBO Utrecht, middelbare school, TNO, KNMI, RIVM, kennisinstellingen, ondernemers, koepelorganisaties, wethouders en de gedeputeerde. De participanten zijn dus overheid, ondernemers en onderzoeks- en onderwijsinstellingen. Gezamenlijk bepalen zij wat er nodig is voor een sterk economisch klimaat in Utrecht. De EBU is vooral een netwerkplek met een secretariaat maar zonder grote geldstromen.

De ROM is een uitvoeringsorganisatie waar aandeelhouders afrekenbaar in deelnemen. Wanneer de EBU van oordeel is dat deze provincie meer moet gaan inzetten op nanotechnologie, dan is dat het goed recht van de EBU, omdat daar vele partijen aan tafel zitten. Daarnaast kan de EBU ook een belangrijke lobbyist zijn. In Rotterdam en in Zuid-Holland nam de gedeputeerde waar dat de EBU een gesprekspartner was richting Den Haag over investeringen in infrastructuur, Randstad rail en metrolijnen.

De heer Van Oort meent dat de EBU zaken kan bepalen, maar dan wel in filosofische zin.

Gedeputeerde Strijk merkt op dat de EBU nooit kan bepalen dat het budgetrecht van PS moet worden weggegeven. Wanneer de EBU in gezamenlijkheid aangeeft wat het allerbelangrijkste punt in het economisch beleid is in de provincie Utrecht, dan hoopt hij wel dat PS dat zeer ter harte nemen en daar naar luisteren, maar PS hebben de bevoegdheid daar al dan niet geld aan te besteden

De heer Dercksen meent dat de gedeputeerde de EBU als een soort vergadertafel doet voorkomen. Daarmee worden de medewerkers die daar werken, ca. 15, tekort gedaan. Op vele thema's worden medewerkers ingezet, ook op het gebied van slim, gezondheid en groen. Hij ziet raakvlakken tussen de EBU en de ROM.

Gedeputeerde Strijk licht toe dat de EBU, zoals deze nu functioneert, gaat door ontwikkelen. Een aantal werkzaamheden, dat nu door de EBU wordt gedaan, wordt later door de ROM overgenomen. Mogelijk dat een aantal taken van de EBU komt te vervallen. De EBU in de toekomst is beslist niet alleen maar een netwerktafel, maar de ondersteuning zal beperkt blijven tot 4 of 5 medewerkers. Dat betekent dat de huidige medewerkers, die daar nu werken, andere taken krijgen, soms wel weer in het zelfde cluster. Dat kan bij de ROM zijn of bij business development.

De PVV sprak over mediawijsheid. Recentelijk is in PS gesproken over de digitaliseringsagenda en dat goed moet worden nagedacht over alles wat er in de komende jaren rond ICT gaat spelen. Wie zijn de eigenaren van al die bestanden? Welke morele grenzen worden gesteld aan het vasthouden van bepaalde data? Hoe stuurt de overheid daarop? Wat wordt aan de markt overgelaten en waar moet de overheid mediawijs interveniëren? Zo heeft hij de passage uit de REA over mediawijsheid geïnterpreteerd.

De PvdA vroeg of er moet worden bijgestort als het met de ROM tegenvalt. Dat is niet verplicht maar spreker sluit niet uit dat ooit de vraag komt dat de ROM van € 50 naar € 100 miljoen wil uitbreiden, wanneer de ROM heel succesvol is. Dat vraagt dan om een nieuw besluit en PS kunnen op die vraag ook “nee” zeggen.

De heer Talhaoui memoreert dat de ROM als een one stop shop wordt gepositioneerd. Hoe moet hij zich dat voorstellen? Voorts vraagt hij wat de EBU regelt. In de stukken staat dat de EBU “Naast haar eigen kerntaken nadrukkelijk verbindt met andere partijen en bedrijven en instellingen de weg wijst, doorgeleid en begeleidt in hun zoektocht etc. “

Gedeputeerde Strijk kan zich voorstellen dat de EBU zich bezighoudt met arbeidsmarktbeleid. In de provincie Utrecht zijn veel mensen werkzaam in de financiële dienstverlening terwijl een deel van die banen over enkele jaren ophoudt te bestaan door de toenemende ICT. Hoe worden die mensen aan ander werk geholpen? Welk werk kan ze nu al worden aangeleerd? Hij hoorde bv. “van Rabo naar Pabo”. De provincie gaat vol inzetten op arbeidsmarktbeleid. Daar doet de ROM niets aan. De ROM verstrekt leningen aan bedrijven die een innovatief product hebben gemaakt en de ROM helpt startende ondernemingen met financieringsvragen. De EBU is met andere strategische vragen bezig. Het project van Rabo naar Pabo heeft scholen nodig en dat kan de EBU gaan organiseren, immers, daar zitten alle partijen aan tafel. De EBU kan ook spreken over ondersteuning van het brede MKB, of de vormgeving van de circulaire economie en kan een lobby vormen richting PS, de Tweede Kamer of Europa.

De heer Talhaoui begrijpt dat er regio's zijn met een ROM maar geen EBU.

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat er ook een EBU Amsterdam is en een EBU Zuid-Holland. Deze bestaan naast elkaar.

De heer Dercksen meent dat het een niet los staat van het ander. Wanneer innovatieve bedrijven een lening nodig hebben, dan kan er toch geen scheiding worden aangebracht tussen het aanbieden van de lening en het werkgelegenheidsaspect.

Gedeputeerde Strijk merkt op dat de EBU het belangrijk vindt innovatieve bedrijven in de startersfase te helpen, omdat de markt dat tot nog toe onvoldoende financiert. Ook kunnen goede wetenschappers in het ondernemerschap worden ondersteund. Om die reden wordt er een ROM opgericht die dat gaat uitvoeren. Daarna kan de EBU zich gaan richten op bv. de human capital agenda, en vooral op de vraag hoe werkgelegenheid van de ene sector naar de andere kan worden bevorderd. Alle partners van de EBU worden gevraagd dat te ondersteunen. Vervolgens kan de EBU zich bezighouden met een MKB familiebedrijf, dat niet perse innovatief is, maar tegen allerlei vraagstukken aanloopt rond familieopvolging. Wanneer aan de EBU tafel door een deelnemer wordt geconstateerd dat niemand zich eigenaar voelt van dat probleem, en alleen de vraagsteller het probleem voelt, dat hoeft dat niet verder besproken te worden. Echter, wanneer het gaat om een vraagstukken van alle deelnemers, dan moet dat gezamenlijk worden opgelost.

De heer Dercksen is nog niet overtuigd. Wanneer er bouwvakkers nodig zijn, kan hij dat dan bij de EBU neerleggen?

Gedeputeerde Strijk wijst erop dat de EBU het vraagstuk adresseert en analyseert. Wanneer partijen een gebrek aan bouwvakkers als een probleem ervaren voor het economisch vestigingsklimaat, dan gaan zij daarmee aan de slag. Mogelijk pakt het MBO onderwijs dat op, omdat het MBO een belangrijke rol heeft in onderwijs. Er kunnen ondernemers aan tafel zitten, die mensen in dienst hebben waarvoor over 4 jaar

geen werk meer is. De provincie heeft vervolgens een maatschappelijke rol in het begeleiden van werk naar werk.

De heer Dercksen begrijpt dat de ROM geld geeft aan bedrijven die ondersteuning nodig hebben. Daar zit ook een arbeidsmarkt vraagstuk achter. Worden bedrijven gefinancierd die arbeidskrachten nodig hebben, terwijl die er niet zijn? Dan wordt het paard achter de wagen gespannen.

Gedeputeerde Strijk komt terug op de eerdere vraag van de PVV hoe belangrijk het is dat de provincie Utrecht blijft investeren in haar innovatief vermogen en in nieuwe bedrijven die weer leiden tot werkgelegenheid, terwijl er nu al veel vacatures zijn. Spreker wijst erop dat er moet worden nagedacht hoe de situatie er over 5 of 10 jaar zal uitzien. De werkgelegenheid kan over 10 jaar wel geheel anders zijn. Altijd moet worden nagedacht over de vraag of de provincie voldoende competitief is over 10 jaar en of er wel voldoende nieuwe werkgelegenheid zal zijn.

De heer Dercksen meent dat dit alleen kan worden bepaald wanneer uitgebreid bekend is wat er nu op de arbeidsmarkt speelt. Nu is dat nog onduidelijk en zo komt men niet veel verder.

De heer Strijk vindt dit een discussie voor de PS vergadering. De REA stelt te willen groeien om innovatief te blijven, om competitief te zijn en om in de toekomst mee te kunnen gaan. Met innovatie kan antwoord worden gegeven op maatschappelijke vragen die op de provincie afkomen. Er zijn vraagstukken op te lossen zoals energietransformatie en duurzame mobiliteit.

Mevrouw Bittich memoreert de nuttige infosessie over REA en ROM. Zij vraagt of de presentatie die toen werd gehouden naar PS kan worden gezonden.

De voorzitter antwoordt dat deze presentatie is opgenomen in het stateninformatiesysteem. Eventueel kan dat worden nagestuurd.

De heer Van Oort komt terug op de EBU ten opzichte van de provinciale organisatie. De ChristenUnie is er voorstander van dat de provincie een eigen economische afdeling blijft behouden die zelfstandig beleid kan maken. Hij hoorde de gedeputeerde noemen dat een netwerktafel wat lijkt op het ontwikkelen van economisch beleid. Advisering is een prima rol van de triple helix maar het beleid moet wel door eigen medewerkers geverifieerd en gevalideerd worden.

Gedeputeerde Strijk onderschrijft dat volledig.

Hij zegt met nadruk toe, op vragen van de PvdA en GroenLinks, dat de RvC divers van samenstelling zal zijn.

Gevraagd werd of de Wet Normering Topinkomens ook geldt voor bedrijven die leningen krijgen. Dat kan de gedeputeerde niet toezeggen. Dat geldt wel voor de mensen die werkzaam zijn binnen de ROM. Hij kan niet uitsluiten dat de directeur van een innovatief bedrijf, dat een lening vraagt, na een tijd meer gaat verdienen dan de minister-president. Er worden geen voorwaarden gesteld aan de verdienste van een ondernemer.

Gevraagd werd hoe er wordt gestuurd bij het onvoldoende halen van maatschappelijke doelen. Bij de P&C cyclus hoort een jaarlijkse rapportage over de bereikte resultaten van de ROM. Eerder werd er al gesproken over de KPI's. Het lijkt hem goed de KPI over de brede welvaart vorm te geven. Zijn PS van oordeel dat er onvoldoende resultaten worden behaald, dan kunnen PS dat hun aandeelhouder meegeven en is dat een onderwerp van gesprek met de RvC van de ROM.

De heer Bart wil graag een quotum afspreken voor de diversiteit van de RvC ROM, bv. 2 vrouwen bij een omvang van 5 commissarissen.

Gedeputeerde Strijk zegt toe dat PS hem mag afrekenen op het feit dat er een diverse samengestelde RvC zal zijn.

Op de vraag van de ChristenUnie over de productiekant, antwoordt hij dat er inderdaad innovaties bij productiebedrijven kunnen plaatsvinden, bv. procesverbeteringen of nieuwe producten, en de ROM kan bijdragen aan de tot standkoming van dat product.

De heer Van Oort bedoelde de stuwende kant ten opzichte van de verzorgende kant van de economie. De stuwende kant van de bedrijven zorgt voor de welvaart van de regio ten opzichte van bv. een kapper die een tarief kan berekenen dat bij die welvaart past.

Gedeputeerde Strijk stelt de vraag wat de definitie is van stuwende economie. De heer Van Oort antwoordt dat dit het deel van de economie is dat zich bezighoudt met internationale handel én mondiaal concurrerend is en daar welvaart uit haalt.

Gedeputeerde Strijk vindt het niet perse noodzakelijk dat innovatieve bedrijven aan de stuwende economie voldoen. Een bedrijf kan ook stuwend zijn en een regionale innovatieve werking hebben.

Spreker geeft aan dat PS worden verzocht de hoofduitgangspunten van de REA uit het statenvoorstel vast te stellen: "Het is een regio die haar economisch beleid specifiek op maatschappelijke meerwaarde zet, op toekomstgerichte leefomgeving, gezonde mensen, waardevolle digitalisering. Dat doet ze grens ontkennend binnen een triple helix organisatie met oog voor de brede welvaart." Dat alles zijn de kaders voor de ROM.

Op de vraag van de PvdD, laat hij weten dat er inderdaad leningen aan bedrijven kunnen worden verstrekt die met dierproeven werken. Er kan een innovatief bedrijf zijn dat zich bezighoudt met medicijnontwikkeling: wettelijk is het nodig dat er eerst dierproeven plaatsvinden voordat medicijnen op mensen worden toegepast. Bij andere ROM's is gebleken dat bedrijven zodanig innovatief bezig zijn, dat dierproeven in de toekomst niet meer nodig zijn.

Spreker is reeds ingegaan op de vraag van de ChristenUnie over de gebiedsindeling. De heer V.d. Dikkenberg begreep dat de ROM in de hele provincie actief is maar investeert, als kader, in slechts een deel van de provincie. De REA is nl. van een deel van de provincie.

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat de ROM zal opereren binnen de uitgangspunten die spreker zojuist noemde en die door PS worden vastgesteld: dat gebeurt voor de gehele provincie Utrecht en voor Hilversum en omgeving.

Gevraagd werd naar de meerjarenstrategie. In de eerste jaren zal de meerjarenstrategie een invulling zijn van het beleid van de REA: ondersteuning van bedrijven in hun business development of van hun financiering in bepaalde branches en sectoren. Zou na een aantal jaren de REA worden aangepast, dan leidt dat mogelijk ook tot een nieuwe strategie bij de ROM. PS zullen de jaarplannen ontvangen maar deze moeten passen binnen de hoofduitgangspunten van de REA die door PS worden vastgesteld.

De heer Bart wijst erop dat de REA geen uitvoeringstrategie heeft, maar wel uitgangspunten. Dat is wezenlijk anders dan de meerjarenstrategie van de ROM. PS moeten zich een mening kunnen vormen over een strategisch document als het gaat over de positie van de ROM.

Gedeputeerde Strijk vindt dat vanzelfsprekend, echter, dat zal niet veel anders zijn in de eerste jaren dan de hoofduitgangspunten die worden vastgesteld, nl. het verstrekken van financiering aan bedrijven die voldoen aan voorwaarden als toekomstgerichte leefomgeving, gezonde mensen en waardevolle digitalisering. Deze zijn in de REA uitgewerkt. Met dat kader gaat de ROM van start en de ervaringen worden na 3,5 jaar geëvalueerd. PS ontvangen dienaangaande een jaarplan van de ROM dat jaarlijks wordt vastgesteld.

Mevrouw Maasdam is van oordeel dat ook de meerjarenstrategie van de ROM door PS moet worden vastgesteld.

Gedeputeerde Strijk heeft er geen moeite mee de meerjarenstrategie met PS te delen, zodat PS hun opvattingen aan de gedeputeerde kunnen meegeven. Hij wijst erop dat de provincie 30% van het aandelenkapitaal heeft. Z.i. is dit een semantische discussie: de eerste meerjarenstrategie zal zijn conform de vaststelling van voornoemde hoofduitgangspunten.

De gedeputeerde memoreert vervolgens dat GS de bevoegdheid hebben om een BV op te richten maar dat er ook een wensen- en bedenkingen procedure van kracht is. Hebben PS wensen of bedenkingen bij dit voorstel, dan verzoekt hij PS dat voor 16 januari aan GS door te geven en daar zal dan door GS nog voor de volgende PS vergadering op worden gereageerd.

De heer Van Wijk herhaalt zijn vraag, nl. of de REA is opgericht om het vehicle van de ROM van stal te krijgen. Ook is zijn vraag hoe wordt omgegaan met lager opgeleiden.

Gedeputeerde Strijk leest in de REA vele voorbeelden van bedrijvigheid en acties die worden gedaan. Er wordt bv. geothermie en watermanagement genoemd. Daarnaast wordt er iets over de ROM vermeld.

Het gaat hier om een reeks van voorbeelden, dus de ROM moet echt als een van de vele instrumenten worden beschouwd.

De REA doet veel meer dan alleen de ROM. De REA geeft ook richting aan vele andere beleidsterreinen. Als de ROM zou omvallen, dan is een onderdeel van de REA niet ingevuld, nl. hoe starters en innovaties moeten worden gestimuleerd. De REA blijft dan wel degelijk bestaan.

De heer Bart komt terug op de social return of investment. Kan dat een harde eis zijn voor bedrijven waarin door de ROM wordt geïnvesteerd?

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat dit niet mogelijk is. De ROM stimuleert bedrijven tot het doorvoeren van innovatie. De businesscase wordt beoordeeld op financieel rendement en haalbaarheid. Wanneer de ROM een onderneming wil steunen om een sociaal doel te realiseren, dan moet daar misschien wel geld bij en de businesscase zal wellicht niet geheel sluitend kunnen worden gemaakt. De provincie kan dan via ander beleid subsidie beschikbaar stellen, echter, dat is niet wat de ROM zal doen.

De heer Bart vraagt of PS GS mag afrekenen op de indicator voor brede welvaart of moet de ROM daarop worden afgerekend. GroenLinks is van oordeel dat de ROM niet alleen maar een investeringsvehicle is maar ook een instrument dat voor brede welvaart van de inwoners wordt ingezet. Dat wil hij terugzien in de doelstellingen van de ROM.

Gedeputeerde Strijk adviseert GroenLinks deze wens op papier te formaliseren zodat deze onderdeel wordt van de besluitvorming. Hij verwacht dat de ROM partners hier geen problemen mee hebben, maar hij zal dat wel moeten bespreken. Dit kan z.i. een KPI worden.

Dit past in de economische agenda, nl. als beleidsdoel 2, actiepoint 4 en komt als punt 2.4 terug in de jaarrekening. De provincie kan daar zelf ook indicatoren aan toevoegen, bv. het effect van de inzet van dit instrument op brede welvaart.

De heer V.d. Dikkenberg meent dat dit juist de output is van dat wat de ROM gaat investeren. Dat levert verbeteringen op in innovaties en in verbetering van de brede welvaart. De REA stuurt en de output van de ROM is een toename van de brede welvaart.

De heer Bart licht toe dat de ROM als investeringsvehicle wordt gebruikt maar dat het doel is brede welvaart tot stand te brengen. Hij ziet dat als doel van de REA én van de ROM. Het gaat hier derhalve ook om een doelstelling van de ROM en daar moet dan ook op getoetst worden.

Gedeputeerde Strijk meent dat in de businesscase van de ROM staat dat er een aantal KPI's wordt geformuleerd, bv. het aantal arbeidsplaatsen dat gegenereerd is, het aantal bedrijven dat is ondersteund enz.

Hij begrijpt dat GroenLinks een andere KPI wil toevoegen, nl. de brede welvaart.

Hij zegt nogmaals toe dat hij zich daar hard voor zal maken. Hij gaat er vooralsnog van uit dat de andere aandeelhouders zich daar ook in kunnen vinden. Mocht dat niet het geval zijn, dan zal de provincie de KPI brede welvaart opnemen in de P&C cyclus.

De voorzitter rondt de behandeling van dit agendapunt af.

Geconstateerd wordt dat er in de PS vergadering over dit statenvoorstel een normaal debat zal worden gevoerd.

De ChristenUnie laat weten mogelijk een amendement over dit statenvoorstel in te dienen.

2.3 Statenvoorstel wijziging verordening programmaraad gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer.

Dit voorstel zal als een hamerstuk aan PS worden voorgelegd.

2.4 Statenvoorstel lid Adviesraad Randstedelijke Rekenkamer

Dit voorstel zal als een hamerstuk aan PS worden voorgelegd.

Mevrouw Boelhouwer wenst mevrouw d'Hondt veel succes met haar benoeming.

2.5 Statenvoorstel verordening fractieondersteuning

Mevrouw Groen verwijst naar de artikelen 4.3 en 4.5, betrekking hebbend op de inhoud van de app. Al eerder heeft GroenLinks daar kanttekeningen bij geplaatst, met name over de zichtbaarheid van de informatie met betrekking tot de fractiemedewerkers. Zij gaat er voorsnog van uit dat zij een aantal zaken zal weglakken, omdat bepaalde informatie niet met de buitenwereld moet worden gedeeld. In punt 4.9 staat dat als controledrempel 1% van de grootste fractiebijdrage wordt gehanteerd. Zij vraagt waarom niet het basisbedrag wordt gehanteerd, dat ook behoorlijk groot is.

De heer Wijntjes merkt op dat de vragen en opmerkingen van het CDA schriftelijk kunnen worden beantwoord. Hij sluit zich aan bij de vraag van Groenlinks over de AVG: wat wordt er wel en wat wordt er niet zichtbaar? Hij stelt voor dat in dit voorstel nader uit te werken. Het is niet goed de salarisgegevens van medewerkers openbaar te maken.

De heer Van Schie laat weten dat de VVD fractie niet enthousiast is over de app. De VVD wil deze niet gaan gebruiken. In het kader van de WOB zijn bepaalde gegevens openbaar, ook de fractiemedewerkers salarissen. Echter, in het kader van de AVG moet de beoordeling wat wel en wat niet onder de AVG valt, niet aan de penningmeester van de stichting, dan wel aan fractiemedewerkers of statenleden, worden overgelaten. Is de WOB van kracht, dan moet de WOB ambtenaar de informatie beoordelen: betrokkene weet wat al dan niet openbaar moet zijn.

De VVD wil van de app af. Hoe kijken de andere fracties daar tegenaan?

De heer Wijntjes laat weten dat hij de app niet heeft kunnen vinden. Waar kan hij deze vinden?

Hij vervolgt dat de huidige werkwijze prima voldoet. Waarom is de voorgestelde werkwijze een verbetering?

Er is een stichting met een stelsel van baten en lasten, terwijl voorgesteld wordt een app te vullen op kasgeldbasis. Dit is verwarrend temeer daar PS niet bevoegd zijn om af te wijken van artikel 3 van het besluit begroting en verantwoording. Dit moet worden uitgezocht.

Waarom moet die verantwoording a tempo openbaar worden en waarom kan dat niet via de normale P&C cyclus verlopen?

Voorts vraagt hij om een analyse van de workload van de nieuwe werkwijze. Nu maakt een administratiekantoor de jaarrekeningen op, zorgt ervoor dat alles klopt, de penningmeester controleert het geheel, en dat is het dan. Nu moeten statenleden een app gaan vullen. Dat is dubbel werk en daar voelt hij niets voor.

De heer Van Oort leest bij punt 4.4 dat er binnen het kwartaal, waarin een uitgave wordt gedaan, moet worden geupload. Hij zal een amendement indienen om dit te wijzigen in "binnen maand na afloop van dat kwartaal".

Hij komt vervolgens terug op de opmerking van mevrouw Groen over de 1% controletolerantie. Dat is van belang. Het gaat dan niet meer om het inleveren van een bonnetje maar over het laten zien dat een actie

daadwerkelijk geleverd is. Dat gaat veel verder dan alleen de financiële verantwoording. De ChristenUnie is voorstander van helderheid maar dat moet niet tot teveel administratieve last leiden.

De heer Suna sluit aan bij de opmerking van de ChristenUnie. Ook hij heeft een bedenking als het gaat om het publiek maken van de loonstroken van medewerkers. Hij pleit er voor dienaangaande de huidige werkwijze te laten bestaan.

De heer Ubaghs laat weten dat de PVV faliekant tegenstander is van het in dit verband gebruik maken van de app. De enige die hier voordeel van heeft is de griffie: de griffie krijgt minder werk maar de statenleden krijgen veel meer werk.

Eind vorig jaar werd er een presentatie over dit onderwerp gegeven maar die vond hij ook niet verhelderend. De 1% is puur een accountants instrument en dat betekent dat kleine bedragen beneden de 1% alleen via een steekproef worden gecontroleerd. De PVV heeft een kleine kas voor kleine uitgaven (bv. roze koeken). Echter, alleen door middel van de app kan het bedrag, dat wordt overmaakt aan de kleine kas, worden verantwoord maar niet wat er vervolgens met de kleine kas wordt gedaan.

De PVV is tegenstander van verplichte deelname aan het nieuwe systeem. Hij pleit voor behoud van voortzetting van de huidige werkwijze. Fracties kunnen dan zelf een keuze maken.

De heer Eggermont laat weten dat de SP dit een goed voorstel vindt. Hij wacht de amendementen in PS af.

Mevrouw Hoek deelt mede dat ook 50PLUS tegenstander van de app is. Voor een kleine fractie levert dat heel veel werk op. Bij punt 1.3 worden “burgerleden” genoemd. Dat wil zij graag veranderen in “commissieleden”. Ook worden er “fractiemedewerkers” genoemd. Zij stelt voor dat te wijzigen in “fractie-/en beleidsmedewerkers”.

Grote moeite heeft ook haar fractie om bepaalde gegevens op voorhand zichtbaar te maken, bv. als het gaat om de verdiensten van de medewerkers. In het kader van de privacy is dat ongewenst.

Mocht er een WOB verzoek binnenkomen, dan kan 50PLUS alle gewenste informatie leveren.

In artikel 3.2 gaat het om uitgaven die in strijd zijn met de wettelijke bepalingen en overige regelingen. Wat wordt met overige regelingen bedoeld? Dat moet nader omschreven worden.

De heer Van Schie herhaalt dat de VVD tegenstander is van de app. Hij wil graag weten of er fracties zijn die daar wél enthousiast over zijn. Z.i. is dit een oplossing voor een niet bestaand probleem. Ook hij vond de presentatie destijds niet overtuigend. Dit voorstel levert extra werk op voor de fracties en daar heeft de VVD geen behoefte aan. De gegevens zijn openbaar, maar dan wel via de WOB.

Wanneer er in strijd met artikel 3 wordt gehandeld, wordt daar geen consequentie aan verbonden. In andere reglementen wordt de bijdrage terug vorderbaar, wanneer er in strijd met artikel 3 wordt gehandeld. Dat lijkt hem ook voor deze verordening een nuttige toevoeging.

Het gaat hier om een reglement van PS. Met de griffie kan worden overlegd hoe deze verordening kan worden verbeterd. Zo nodig, brengt de VVD in PS bij dit punt een amendement in.

De heer Eggermont wijst erop dat één van de uitgangspunten van de WOB betrekking heeft op actief informeren. Het lijkt hem dat niet tegen dat uitgangspunt in moet worden gehandeld, door te stellen dat mensen maar een WOB procedure moeten gaan starten. De SP is voorstander van actieve openbaarmaking.

De heer Van Schie beaamt dat er zoveel mogelijk openbaar moet worden gemaakt, echter, men moet niet overdrijven. De jaarlijkse verantwoording van de fracties over de bekostiging en uitgaven moet uiteraard openbaar gemaakt worden. Wil men meer weten, dan kan dat via de WOB procedure. Het is belangrijk een en ander in het kader van de privacy goed te toetsen, immers, dat wat niet openbaar mag worden gemaakt, moet ook niet openbaar worden.

De cdK, de heer Oosters, laat weten dat hij zich sinds kort bewust is van het feit dat hij voor dit dossier portefeuillehouder is. PS maken afspraken over de fractieondersteuning en hij wil daar als voorzitter graag een rol in spelen om dat zo effectief mogelijk voor elkaar te krijgen. Hij constateert dat het in de voorbehandeling niet is gelukt om over dit voorstel een zekere mate van overeenstemming te verkrijgen voor besluitvorming. Hij wil dit voorstel graag terugtrekken, omdat dit geen onderwerp is waarover in PS na vele amendementen een besluit wordt genomen.

Met in achtneming van alle gemaakte opmerkingen, zal hij dit voorstel met de griffie bespreken en vervolgens opnieuw aanbieden aan het fractievoorzittersoverleg. Hij hoopt dat PS dan wél met dit voorstel kunnen instemmen.

De heer Ubaghs vindt dit een goed voorstel maar hij vindt het beter dit voorstel te laten terugkomen in het penningmeestersoverleg.

De heer Wijntjes kan zich ook in het voorstel van de cdK vinden.

Mevrouw Groen vindt het ook een goed voorstel maar zij vindt het op zijn minst intrigerend dat er fracties zijn die veel te vertellen hebben over de uitgaven van publiek geld, en hoe dat te verantwoorden, terwijl ze nu principieel bezwaar maken als het gaat om actieve openbaarmaking van de uitgaven van publiek geld door de politieke fracties.

De heer Dercksen wijst erop dat het de PVV niet ging om bezwaar tegen openbaarmaking, maar over het extra werk dat dit voorstel met zich meebrengt.

Mevrouw Hoek vindt het problematisch dat gegevens openbaar worden gemaakt van medewerkers die in dienst zijn. Dat is niet netjes.

Mevrouw Groen is dat met mevrouw Hoek eens, echter, dat is iets anders dan het actief in algemene zin openbaar maken van uitgaven van fracties. Dat is wel nuttig en zinnig. Het punt dat dit meer werk zou opleveren is relatief: voor GroenLinks betekent dit voorstel minder werk.

De voorzitter rondt de behandeling van dit punt af. Er zal t.z.t. een verbeterd voorstel worden voorgelegd aan het fractievoorzittersoverleg.

De heer Ubaghs laat weten dat, wanneer voor de app wordt gekozen, hij voortaan alle bonnetjes van de fractie aan de griffie zal geven. De griffie heeft meer menskracht en kan vervolgens de app vullen.

3. SLUITING

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering.